

Holstein Magazin

A HOLSTEIN ZÖLD.

XXVII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM 2019/5

WE
MAKE
HYGIENE
WORK

KENOMIXTM

TELJESKÖRŰ VÉDELME
BIZTOSÍTÓ, FEJÉS UTÁNI
TŐGYÁPOLÓ SZER

HATÉKONY LÉPÉS A TŐGYGYULLADÁS MEGELŐZÉSI PROGRAMBAN

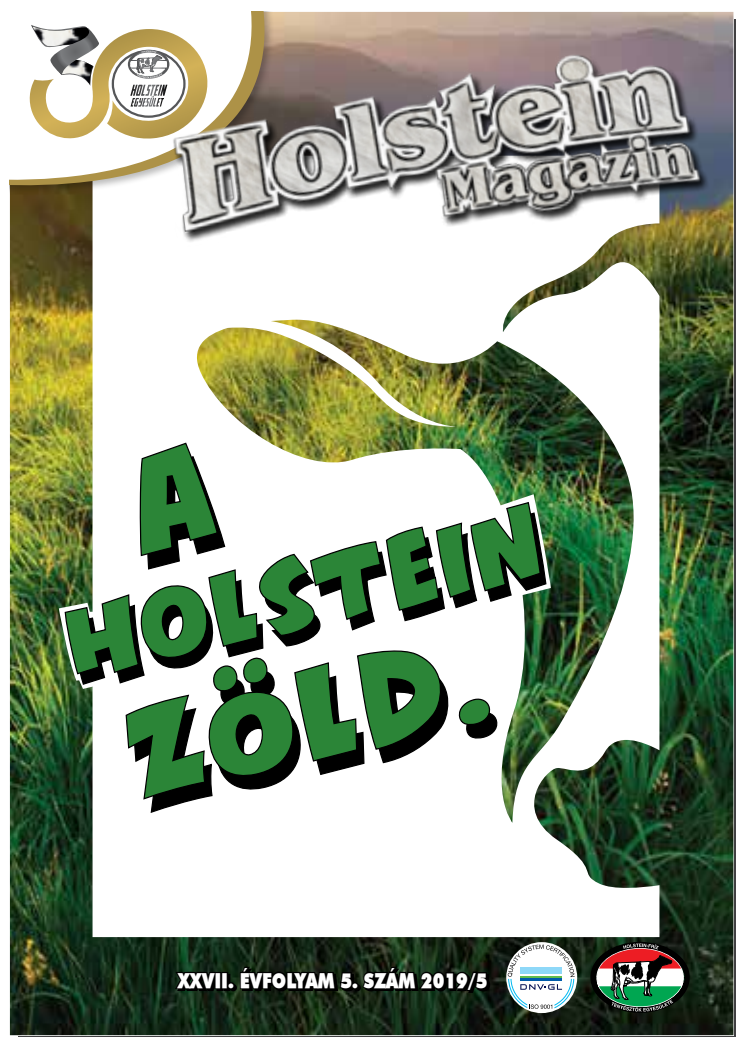
TOVÁBBI INFORMÁCIÓÉRT KERESSE KERESKEDŐ KOLLÉGÁINKAT:

Varga Adrienn	Vas, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom megye	+36 20 3477 040
Diószegi Kata	Zala, Veszprém, Fejér megye	+36 20 5943 132
Tóth Szabolcs	Somogy, Baranya, Tolna megye	+36 20 2960 158
Szigeti Gergő	Pest, Nógrád, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok megye	+36 20 2987 400
Nagy Ádám	Bács-Kiskun, Csongrád, Békés megye	+36 20 5438 868
Suta Csaba	Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar megye	+36 20 5412 295

XXVII. ÉVF. 5. SZÁM, 2019

A HOLSTEIN-FRÍZ TENYÉSZTŐK EGYESÜLETÉNEK KIADVÁNYA

EGYESÜLETI ÉLET

A felelős kiadó jegyzete – számadásra készülve (Bognár László)	4
Szarvasmarhatenyésztési ágazati bemutató OMÉK 2019 (Bognár László)	6
XIII. Kaposvári Állattenyésztési Napok: Merre tovább? (Jakab Lajos)	14
II. Lett Nemzeti Show (Sebők Tamás)	20
8. OPEN JUNIOR SHOW – Cremona (Kőrösi Zsolt)	24
Hungenom Projekt: Az állománymenedzsment kérdései (Bognár László)	26
Területi hírek	34

HAZAI SZERZŐINK

Beszámoló őszi csülökápoló tanfolyamunkról (Györkös István)	38
Precíziós üszőnevelés (dr. Csomai-Gámb Eszter)	44
A Cargill megoldásai a robotika kihívásaira	46
DeLaval VMS™ V300 új, automatikus fejőrendszer	50
A professzionális kolosztrumkezelés gazdasági előnyei	54

HOLSTEIN-FRÍZ TENYÉSZTŐK EGYESÜLETE

NATIONAL ASSOCIATION OF HUNGARIAN HOLSTEIN FRIESIAN BREEDERS

Kiadó és szerkesztőség:

Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete

1134 Budapest, Lőportár u. 16.

Tel.: (+36-1) 412-5050, 412-5051; Fax: (+36-1) 412-5052

Internet: www.holstein.hu E-mail: iroda@holstein.hu

Felelős kiadó:

Bognár László, ügyvezető igazgató, HFTE

Főszerkesztő:

Dr. Györkös István

Szerkesztő: (szakmai lektor, reklám)

Sztakó István

A lapban megjelent cikkek tartalmáért a szerzők vállalnak személyes felelősséget. A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy a cikkeket szerkesztve közölje, s azok tartalmával nem feltétlenül ért egyet. A hirdetések tartalmáért a megrendelő felel.
Nyomdai előkészítés: Jósza Tamás
Nyomda: Belvárosi Nyomda Zrt.
ISSN 1587-8120
Készült 1100 példányban

A felelős kiadó jegyzete – számadásra készülve

Bognár László
ügyvezető igazgató, HFTE

Rohamléptekkel közeleg az év vége, így ismét elérkezett a számadások időszaka. Magazinunk jelen és következő számában beszámolunk az elvégzett munkáról, elemzéseket készítünk, amelyek segítenek elhelyezni saját értékmérőinket a hazai palettán. A kiállítási szezon zárultával a 79. OMÉK és a KÁN szervezési feladatairól és működtetéséről osztjuk meg tapasztalatainkat, keserűes érzéseinket. *Jakab Lajos* írása rendkívül aktuális és alapvető kérdéseket boncolgat a kiállításokról, az OMÉK-ról pedig egy szélesebb szakmai kitekintést nyújtó összeállítást közlünk.

79. OMÉK - Budapest

Sokakban kérdőjelek, egyfajta elbizonytalanodás és hiányérzet kísérté az idei Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár előkészületeit és beharangozott tematikáját. Engedjék meg, hogy ezzel kapcsolatban megfogalmazzam kiforrott álláspontunkat, amelyet oszt Egyesületünk Szakbizottsága és a Magyar Szarvasmarhatenyésztők Szövetségének elnöksége is. A hagyományos, klasszikus kiállítások mellett az egész világon egyre inkább kezd elterjedni egy, a szakmai ismereteket izgalmas látványos bemutatónak csomagoló, úgynevezett élményszerű ismeretátadási stílus. A hasonlóan napjaink egyéb dolgaihoz ez a műfaj is komoly változásokon ment át. Egyre inkább specializálódnak a szakmai összevetések, a nyilvános tenyészállat-bírálatok, versenyek más és más közösséget szólítanak meg, mintegy Budapestre és vonzáskörzetére, vagyis közel 2 millió fizetőképes vásárlóra, urbánus városlakóra hangolt kiállítás. A siker a megcélzott közönség pontos meghatározásán és a számukra összeállított műsor minőségén múlik. Az első szempontnak sem egyszerű megfelelni, hiszen a nyugdíjas korosztálytól egészen az óvodás csoportokig, a mindennel szemben kritikus ifjúságon és a jól felkészült „haragoszöld” aktívlistán keresztül

külöz. Arra a hamis, megtévesztő filozófiára épül, hogy az emberek hajlamosak úgy gondolkodni, hogy „mivel minden nap táplálkozom, ezért azt is tudom, hogy készülnek az élelmiszerek, érték hozzá”.

Érdemes megnézni, hogy a közösségi médiában vagy az egyes hírportálokon ezeket a szélsőséges véleményeket megfogalmazó, magukat újságíróknak tituláló firkászok milyen szakmai háttérrel rendelkeznek, mely „szak”-területekkel foglalkoznak írásaikban. Egészen elképesztő tudatlanságot fedezhetünk fel, az anyagai döntő hányada átvett fordítás vagy épp rosszhi-szemű propagandaanyag. Az előző írásában még a fesztiválok delíriumos világából tudósít, majd egy bakugrással máris a klí-maváltozás, az élelmiszer termelés vagy az élettudományok nagy ismerőjének pátozában tetszeleg. Nem lenne ezzel baj, ha csupán elszigetelt magányos akcióról lenne szó, de sajnos nem ez a helyzet. Lehet, hogy csak a korszellemnek megfelelő, az olvasottság növelését célozza bulvárszerű írásával ez a sok „szakértő”, de amikor az egyik firkász átveszi a másik jól hangzó anyagain, csavar rajta egyet, még harsogóbbra hangolja, majd így jelenteti meg, akkor már egy nagyon káros jelenség, hírlavi-na indul meg.

Sokszor – egészen kifáradásig – írtunk válaszokat, kommenteket, kértünk lehetőséget arra, hogy legalább a tényeket, az összefüggéseket hadd mutassuk be, pusztába kiáltott szó maradt csupán kérésünk. Az igazság úgy tűnik „nem trendi”, unalmas, nem éri el a mesterségesen feltölt ingerküszöböt...

Mégis, mit tehetünk ezek tudatában? A saját eszközeikkel, a saját térfelükön kell meggyőznünk ezeket az embereket és a hallgatóságukat. A válasz egyértelmű: soha nem adhatjuk fel az elveinket, a meggyőződésünket. El kell tudnunk juttatni a gondolatainkat, meg kell mutatnunk az értékeinket, még ha nehéz is! Egyre többen vagyunk, akik így vélekednek. Már európai, sőt világszintű összefogás kezd kirajzolódni az álhír-gyártók, a hazugság terjesztők ellen. Meg tudjuk mutatni a „sarkos” vélemények másik oldalát is: www.meatthefacts.eu

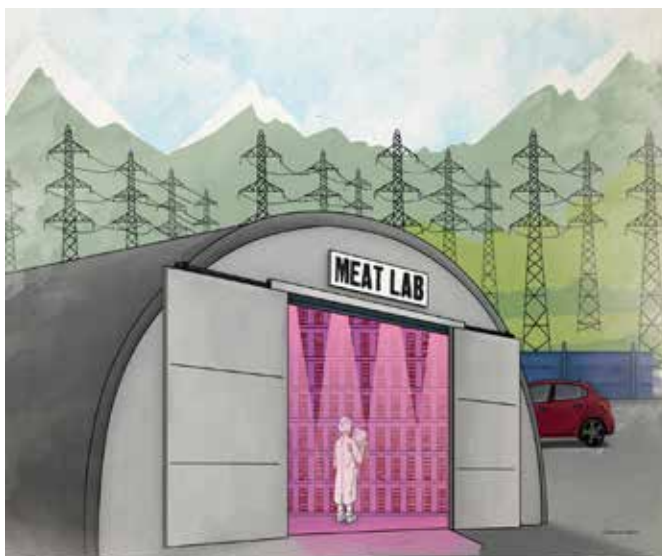

volt mondanivalónk mindenki számára. Ha mi nem mondjuk ki az igazságainkat, akkor más bizonyára megteszi helyettünk és abban nem lesz köszönet...

Többször elmondtuk már, de nem ismételtethetjük elégszer, hogy az állattenyésztés kiemelt társadalmi figyelemnek örvendő aktívista csoportok célpontjává vált.

Méltatlan támadásokat kell elviselnünk nap mint nap, amely minden komoly, tudományosan igazolható ésszerű alapot nél-

A mottó: „Mi nem mondjuk meg neked, hogy mit egyél, mit igyál vagy milyen ruhát viselj, de jó ismerni az állattenyésztéssel kapcsolatos történet mindkét oldalát. Hiszen amikor döntést hozol, azzal egyben vállalnod kell a döntésed minden következményét is!

Az istálló vs. hústermelő laboratórium – ipari tájkép, műhússal!

A farmgazdaság vs. bevásárlóközpont parkolója – elvesző biodiverzitás!

Élő közösség, piac helyi terményekkel, hentesbolttal, halárussal, éttermekkel, kofákkal vs. szuper-zöld hipermarket 1 km-re – lepusztuló kisvárosok, bezárt üzletek, vegán falatozó!

Szarvasmarhatenyésztési ágazati bemutató OMÉK 2019

Bognár László
ügyvezető igazgató, HFTE

Az előző kiállítások sikere és nagy látogatottsága alapján az idén is komoly érdeklődésre számíthattunk a szakma, a fogyasztók, az iskolások és a vásári közönség részéről egyaránt a 2019. évi OMÉK-on. Az előzetes koncepcióváltás lényeges eleme az volt, hogy a nagy állatlétszámot igénylő nyilvános tenyészállat-bírálatokra a regionális kiállításokon kerül sor szatellit rendezvényként, míg a budapesti rendezvényen a legszebb, legkiválóbb egyedek segítségével a társadalom, a fogyasztók és az ifjúság széles rétegeihez juttatnánk el pozitív, környezettudatos üzeneteinket. További fontos kommunikációs üzenet volt a modern, XXI. századi mezőgazdasági megoldások, az információtechnológia (IT), az automatizáció, a robotizálás és a biotechnológia, genomika bemutatása.

A nagyállatok elhelyezésére — valamennyi állatfaj egyedeivel egy légtérben — az interaktív bemutatók, a látványos show-elemekkel tarkított fajtabemutatók megszervezésére és kivitelezésére a „B” pavilonban került sor. Ez a feltétel komoly kihívásokat tartogatott és egyben újszerű megoldásokat igényelt.

A tehénállások mellett a bemutató-borjak, az „ország legszebb tehene” elhelyezésére, valamint az interaktív programok kivitelezéséhez karámkokat alakítottunk ki, a húsmarhák beltéri elhelyezéséhez pedig 2x8-as elrendezésben boxokat állítottunk fel. A tervezés során szorosan együttműködtünk a kivitelező vállalkozással és így a véglegesített tehénállások, húsmarha boxok, az alkalmazott alomanyagok állat- és látogatóbarát elhelyezést, higiénikus, tiszta és kellemetlen szagoktól mentes férőhelyet biztosítottak, valamint megfeleltek az előírt gyors építés- és bontás kihívásainak.

Tenyésztőszervezeti stand kialakítása

A „B” pavilonban kialakított központi bemutatótér kétoldali lelátó férőhelyei, a felfüggesztett LED-fal és az élő audiovizuális közvetítés biztosította az érdeklődők színvonalas, ismeretterjesztő szórakoztatását.

Húsmarha fajtabemutató a központi bemutatótérre LED-fallal és élő közvetítéssel

A Magyar Szarvasmarhatenyésztők Szövetsége standja a pavilon középső részében, hasznosítási irányoknak megfelelő, a hús- és a tejhasznú fajták tenyészítőszervezeteinek elhelyezését biztosító bontásban került kialakításra, így segítve a folyamatos információszolgáltatást az érdeklődők számára.

Információs poszterek a standok falain: Ismeretátadás kreatív módon

Tenyésztőszervezeti stand panoráma nézete

Válogatás, előkészítés

A szarvasmarha ágazati bemutató egyedszámait a pályázati kiírásban rögzítették és ennek megfelelően tejelő- és kettős-hasznú fajták 12, húshasznú fajták 20, összesen 32 egyedének bemutatását írták elő számunkra. A tenyészállatok kiválasztása, állategészségügyi szűrése, felkészítése hosszú, komoly kihívásokat tartogató szakmai feladat. Minden tenyésztőszervezet, amely az OMÉK-on bemutatott fajták tenyésztési programjáért felel Magyarországon — a saját fajtaleírásának leginkább megfelelő egyedeket válogatta ki és szállította be a kiállításra.

Az egyedek előzetes válogatását kötelezően elvégzendő állatorvosi, állategészségügyi, illetve laboratóriumi vizsgálatok követték. A kedvező állategészségügyi eredmények birtokában a megfelelő egyedek újbóli szemléje és a kiállítási felkészítés munkafolyamata következett. Ez az állatok kézhez szoktatását, gondos mosását, nyírását és a felvezetés betanítását jelentette. Az állatok elhelyezésére és a húsmarha boxok elrendezésére vonatkozó tervek többszöri átdolgozás és a helyszínen történő személyes egyeztetések eredményeként nyerték el végső formájú-

Az óvodai és az általános iskolai csoportok részére egy zártabb bemutatótér, ún. „kölyök-karám” állt rendelkezésünkre, amely lehetővé tette a közelebbi, személyesebb hangvételt, a gyermekek elvárásaihoz igazított, ám mégis érdekes, színes, színvonalas szakmai tartalommal bíró bemutatók, közönségprogramok lebonyolítását, az élményszerű ismeretátadást.

A kiállított fajták

A szarvasmarhatenyésztési bemutatók és programok keretében az alábbi fajták egyedeit mutattuk be:

Tej- és kettős-hasznú fajták:

- Holstein-fríz,
- Magyartarka,
- Jersey,
- Brown Swiss,

Húshasznú fajták:

- Magyartarka,
- Hereford, Angus, Galloway,
- Limousin,
- Blonde d'Aquitaine,
- Charolais,
- Murray Grey.

Tanulás a kölyök-karámban

Ismerkedés a borjakkal

kat. A tervezéssel összefüggő folyamatos szakmai konzultáció eredményeként a lehető legjobb, a bemutatók szempontjából legmegfelelőbb, az OMÉK eszmei koncepcióját legjobban szolgáló terv valósult meg.

Az előzetes igények és lehetőségek összesítése után 17 gazdaság 37 egyede került a véglegesen kijelölt csapatba. Ezt természetesen több hét megfeszített munkája, több száz egyed szemrevételezése, előválogatása, kiválogatása előzte meg. Az állategészségügyi vizsgálatokat a hatósági előírásoknak megfelelően, meghatározott időben végeztettük el. A kapott laboreredményeket a beszállításkor, az állategészségügyi kontroll és tenyésztési hatósági ellenőrzés során bemutattuk.

A kiválasztásra került egyedek tenyésztési adatait leválogattuk, kiállítottuk a hivatalos tenyésztési dokumentumokat és elkészítettük a fejtáblákat. Az OMÉK kiállítási katalógusának összeállításához átadtuk a MÁSZ részére a fejtáblák adatait. A kiválasztott tenyészállatok felkészítése, betanítása, nyírása időben megtörtént. Ebben a munkában igény szerint segítettük a tenyésztőket.

Az élőállat katalógus ismeretterjesztő részéhez a tenyésztőszervezetek munkáját bemutató írásokat, valamint egy „Szarvasmarhatenyésztés Magyarországon” c. színes kiadványt készítettünk. Az egyedi férőhelyek és az állatbemutatókhoz köthető installációk tervezési, kivitelezési és építési időszakában szakmai konzultációs lehetőséget biztosítottunk, amelynek keretében megoldást kerestünk minden időközben felmerült problémára, kihívásra. Kiváló munkakapcsolat alakult ki a kivitelező és a HFTE szakmai stábjá között.

Kiállítási egyedek szemléje, válogatása

Beszállítás

A megfelelően felkészített egyedek beszállítása szeptember 25-én történt. Az OMÉK területére kizárólag az előzetes állategészségügyi feltételeknek megfelelő egyedek léphetek be. Erről az állatorvosi szolgálat vizsgálata, a tenyésztési dokumentumok és a kísérő papírok ellenőrzése gondoskodott. A kiállítás egész ideje alatt állatorvosi ügyeletet tartottunk. A szállító járművekről rámpa segítségével tereltük le az állatokat, majd az útközben keletkezett szennyeződésektől, trágyától megtisztítottuk őket az állatmosó helyeken. Ezt követően az egyedeket az állásokba, illetve a húsmarha boxokba vezettük.

Ezeket a férőhelyeket a beszállítást megelőzően feltöltöttük erre a célra rendelt, speciális, pormentes faforgács alomanyaggal mind a tejelő- és kettőshasznú fajták, mind a pavilonban elhelyezett húsmarhák esetében is. Kiváló minőségű takarmányokat szereztünk be, illetve egyedi receptúra alapján abrakkeveréket gyártattunk egy takarmányforgalmazó céggel. Erjesztett tömegtakarmány, lucerna széna, réti széna, tejelő- és hízóabrak takarmány, valamint friss ivóvíz állt rendelkezésükre a szállítást követő regenerálódáshoz és a kiállítás teljes ideje alatt.

Lerakodás a pavilonban

Lerakodás külső helyszínen

Anyatehén borjával érkezés után

Üzemeltetés

Az üzemeltetés során az állatok gondozásával kapcsolatos napi rutinfeladatok, a fajtabemutatókhoz, valamint az interaktív oktatóprogramokhoz kapcsolódó feladatok ellátását szerveztük meg és koordináltuk. Munkánkhoz ezeken túlmenően a humán erőforrás, a gondozók, felvezetők és a tenyésztőszervezeti munkatársak elhelyezése, a szállások lefoglalása, a dolgozók munkarendjének kialakítása és annak felügyelete, a gondozók helyszínre- és a szállásra történő visszaszállításának megszervezése, az étkeztetések lebonyolítása is hozzátartozott.

A fajtabemutatók élő közvetítését, a fejési bemutatók, tejkóstoló sikeres lebonyolításának tárgyi és személyi feltételeit szintén szervezetünk biztosította.

Limousin és Blonde d'Aquitaine fajtabemutató élő közvetítése

Állattenyésztők köszöntése

Külön programpontként megszerveztük az „Állattenyésztők köszöntése” ceremóniát, mely során az Agrárminisztérium miniszterhelyettese - *Farkas Sándor* és a Magyar Állattenyésztők Szövetségének elnöke - *Zászlós Tibor* méltatta az állattenyésztési ágazat szerepét és a tenyészállataikat bemutató tenyésztőket.

A megújult OMÉK koncepció szellemében az IT szerepét a mezőgazdaságban, az automatizációt és a robotizálást a „*XXI. század mintafarmja*” bemutatónkkal kívántuk megvalósítani. Ennek keretében az érdeklődők megtekinthettek egy működő fejőrobotot, egy önjáró takarmánykeverő- és feltoló robotot, egy működő halszállás-fejőállás-egységet, valamint egy vízágy pihenőmatracot is kipróbálhattak.

Ezek a látványos modern eszközök, technikai megoldások a megújuló agrárium lehetőségeit és a fiatalok számára vonzó mivoltát hivatottak szemléltetni és minél inkább átformálni a sokszor előítéletekkel terhelt, kedvezőtlen elképzeléseket.

Fejőrobot

Takarmánykeverő- feltoló robot

Napi rutinfeladatok

A tejelő- és kettős-hasznosítású fajták esetében az egyik legfontosabb feladat a napi többszöri fejés lebonyolítása és a lefejt tej kezelésének megszervezése jelentette. A megtermelt tej összegyűjtése és higiénikus tárolása fontos feladat. A fejés kézi fejőkocsival – sajttáros fejéssel –, illetve az állások egy részén kiépített vákuumvezeték segítségével történt. A készülékek elmosása az úgynevezett fejőházban történt. A tejet hűtőtartályban tároltuk és kellő mennyiség összegyűjtése esetén történt az elszállítása.

A gondozók kiállítási területre történő kiérkezése után az állatokat kialmozták, szükség szerint az állatmosóban megtisztították. A bélsárral és vizelettel szennyeződött alomanyagot eltávolították, friss forgácsot terítettek szét a tehénállásokban, illetve a húsmarha boxokban. Kiosztották az erjesztett tömegtakarmányt (kukoricaszilázst), a megfelelő abrakkeverékeket és a lucernaszénát. A húsmarhák részére abrakkeveréket, réti szénát és friss ivóvizet kínáltak fel.

A körlet rendjére is különös figyelmet fordítottak. A szennyezett alom és a trágya eltávolításához kézi szerszámokat és talicskát használtak. Ezt a közös gyűjtőhelyre szállították. A napi takarmányadagok kiosztása kézi módon történt, a nagy takarmánybálákat gépi úton vittük be a pavilonba. Ezek megbontását követően etetőládákban történt a takarmányozás. Az ivóvízellátás csészés önitatókból, illetve vödörökből, tejesládákból történt.

A boxok és a tehénállások, valamint a speciális célú karámok körbejárhatóságára, tiszta, higiénikus mivoltára különös hangsúlyt fektettünk az ágazatról kialakítandó pozitív benyomás érdekében.

A balesetvédelem és a biztonság érdekében a nagytestű állatokat alkalmi kordonfolyosó kihúzásával vezettük fel a központi bemutatóterre.

Nyugodtan pihenő húsmarhák a boxokban

Gondozók munkarendje, étkeztetés

A legfontosabb feladatunk az előzetesen meghatározott program szerinti szakmai feladatok ütemezett végrehajtása volt. A kiállítás teljes ideje alatt a gondozók felügyelték a tenyészállatokat, a pavilon és az egyes bemutatóterek rendjét, tisztaságát. A szarvasmarha faj esetében 20 gondozó végezte ezt a munkát. A gondozói állomány elszállásolása, szállítása, étkeztetése, a munka-, személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása, a munkarend kidolgozása, végrehajtása és az ezzel kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátása komoly szervezési, logisztikai feladatot jelentett.

Az előzetesen összeállított programtervnek megfelelően a gondozók felkészítették a tenyészállatokat a bemutatóra. A napi üzemeltetés rendjét meghatároztuk, amely a trágyaeltávolítás, az állatok tisztán tartása, takarmányozás, fejés és a bemutató/show programokon való részvételből állt. Munkájukat az általunk biztosított eszközökkel végezhették. A gondozók a szállásról személygépkocsikkal, az egyes munkafolyamatokhoz igazított ütemezés szerint érkeztek a helyszínre. A korai kezdéssel elértük, hogy a kiállítás nyitó időpontjára, az első vendégek érkezésekor már feltakarított körlet, tiszta állatok és rendezett terület

fogadta a látogatókat. Megszerveztük az éjszakai őrzést és a felügyeletet. Gondoskodtunk az éjszakai műszak ellátásáról.

Az állatok részére biztosítottuk a napi takarmány szükségletnek megfelelő tömeg- és szálastakarmányt, ennek kiosztását, valamint a keletkezett trágya elszállítását és szakszerű kezelését. Kiképeztük a mobil fejőgép használatára a fejőmestereket és biztosítottuk a fejőgép és a hűtéstechika műszaki felügyeletét. Megoldottuk a lefejt tej elszállítását. Megköveteltük a berendezések higiénikus működtetéséhez szükséges tisztaságot.

Valamennyi egyed tenyésztési- és teljesítményadatait egy fejtáblára nyomtattuk, amelyeket felerősítettünk a boxokra, illetve kihelyeztük az állatok fölé. Az esetleges veszélyekre figyelemfelhívó táblákat nyomtattunk és ezeket is elhelyeztük az adott helyekre.

A napi keletkező trágya szakszerű összegyűjtésén és elhelyezésén túl a kiállítás zárását követően valamennyi állásból a szerződésben rögzítetteknek megfelelően kilapátoltuk az alomanyagot a közlekedő folyosókra a könnyebb gépi összegyűjtés érdekében. Ez a tevékenység is gördülékenyen zajlott.

A kiállítás teljes időtartama alatt a tenyésztőszervezeti standon folyamatos felügyeletet biztosítottunk és lehetőséget teremtettünk a szakmai konzultációra, szaktanácsadásra. Sok érdeklődő élt ezzel a lehetőséggel.

Gondozók étkeztetése éttermi színvonalon történt. Az előzetesen leadott igényeknek megfelelően napi kétszeri meleg étkeztetést tudtunk biztosítani számukra. Az ételek minőségére és mennyiségére nem érkezett panasz.

Fajta- és fejési bemutatók

A nyilvános tenyészállat bírálatok, fajtabemutatók mindig érdekes fénypontját jelentették az OMÉK-oknak. Ebben az évben sem volt ez másként. Az előzetes programterv szerinti fajtabemutatókat újszerű audiovizuális technikát alkalmazva, látványos show-elemekkel tarkítva bonyolítottuk le. Ezek a programpon- tok nagyszámú közönséget vonzottak. Az érdeklődők kényelmesen, a központi bemutatótér két oldalán felállított mobil lelátókon ülve követhették az egyes bemutatókat.

A programok összeállítását úgy készítettük, hogy nyitástól zárásig folyamatosan pergő, élményszerű tenyészállat-bemutatók követték egymást. Arra is figyeltünk, hogy a bemutatótér technikai átrendezéséhez, illetve a hasonló igényekkel jelentkező állatfajok ismertetése egymáshoz alkalmazkodjék, ne legyen felesleges várakozás.

Charolais fajtabemutató

Interaktív foglalkoztató, bemutató

A pavilonban található interaktív kölyök-karámban, illetve a borjúkarámban az óvodás és a kisiskolás csoportok számára tartotunk bemutatókat. Itt közeli kapcsolatba kerülhettek a borjakkal, nagytestű, szelíd tenyészállatokkal, illetve tehén-közelből megismerhették a fejés mozzanatait és megcsodálhatták a tejleadás folyamatát. A szerződésben vállalt programokon túl, a fokozott

Vidám foglalkozás a kölyök-karámban

érdeklődésre való tekintettel az ad hoc felmerülő igényeknek megfelelően, egyes bemutató elemeinket az előzetesen vállaltakon felül, naponta többször is a közönség elé tártuk. Ilyen események voltak például a szervezett iskolai-, óvodai csoportok érkezései. A „Fejési bemutató” nevű közönségprogramunk óriási siker volt, amely során a nézők, gyermekek és felnőttek egyaránt érdeklődve figyelték a fejés, a tejtermeléshez kapcsolódó érdekes élettani sajátosságok ismertetésének elemeit, valamint állatsimogatással tűzdelt bemutatónk, amely tejköstoltatással zárult.

Ismeretátadás

A tenyésztőszervezeti standok kialakítása során arra törekedtünk, hogy az adott fajtáról, a tejtermelésről, a tejtermékekről, a marhahúsról, a marhahús fogyasztásról érdekes, izgalmas tényeket, ismereteket közöljünk jól értelmezhető, könnyen rögzülő formában a szakmai résztvevők és a „laikus” fogyasztók részére.

A HOLSTEIN ZÖLD.

No nem úgy. Környezetvédelmi.

A tejtermékek is egészséges és élelős közegben szeretnének élni...

A tehén nem bocsát ki több szén-dioxidot (CO₂) vagy metánt (CH₄), mint amennyit a takarmánnyal felvett. Ezt a mennyiséget pedig egyszer már megkötötte valami (kukorica, lucerna, gyepek, bármilyen takarmánynövény). **Klímasemleges.**

Kérődző állatként ugyan viszonylag nagy mennyiségű bélgázt (metánt) bocsát a légkörbe, de a felvett takarmányból jórészt számunkra hasznos termékeket, tejet, húst, és igen, szerves trágyát képez, ez pl. elengedhetetlen az optimális talajélet fenntartásához, mely az ökológiai és biogazdálkodás alapja. Emellett egy fenntartható biogáz-üzem ültető tápanyag-bázisa is lehet.

A holsteinek speciálisan tejtermelésre nemesített fajta-ként a kettőshozzá képest kisebb karbonlábnyommal rendelkeznek, hiszen korai tenyésztésbe vételével (12-14 hónapos korban) rövidebb időt tölt termelés nélkül, és ugyanakkora vagy kevesebb takarmánymennyiség felvitelével jóval több tejet termel.

Rz elmúlt húsz évben az országos átlagtermelés 4000 kg-mal növekedett tehenenként!

Ma sokkal kevesebb tehén kárpis ugyanannyi, sőt jóval több tejet termelni, tovább csökkentve a környezet terhelését!

Ilyen fokú értékes fehérjetermelési hatékonyságra más fajta, de talán még faj sem képes.

Ma divat a „biológiai környezet-szennyezést” a tehenekre és a hús-, mint fehérjeforrás-termelésre fogni. Még akár pár száz évvel ezelőtt is milliók bálnycsordák legelésztek Amerika földjén vagy korábban akár milliók mamutcsordák lepték el Európát, létük valószínűleg mégsem okozott nagy terhelést a helyi ökoszisztémának...

Véleményünk szerint az állatok által keltett légköri terhelések eltörpülnek egy-egy tengeren égő-füstölő olajszállító tanker vagy akár épp a Szibériában vagy az Amazonas partján lángoló több millió hektár erdő CO₂ kibocsátása mellett...

A környezettudatosság, az ágazat „zöld”, természetes, egészséges és környezetbarát mivolta nagy hangsúlyt kapott.

A szervezők elképzeléseinek, és a korábbi OMÉK-kiállítói tapasztalatainknak megfelelően – a szakmai alapokat természetesen megőrizve – megpróbáltunk dinamikus, de a civil nagyközönség számára is könnyen emészthető módon átadni ismereteinket a bemutatott fajtákról, a tej-, tejtermékek és a marhahús fogyasztásának fontosságáról.

HAZAI HOLSTEIN ÁLLOMÁNY TERMELÉSE ÉS KÜLLEME

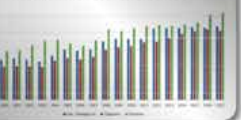
A keresztezett (220-225) holsteín állomány termelése hazánkban

Zsír- és fehérje beltartalom

Év	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zsír %	3.50	3.55	3.60	3.65	3.70	3.75	3.80	3.85	3.90	3.95	4.00	4.05
Fehérje %	3.10	3.15	3.20	3.25	3.30	3.35	3.40	3.45	3.50	3.55	3.60	3.65

A fő küllemi értékmérő tulajdonságok változása

A világ legkoncentráltabb tejelő tenyésztete 411 tehén/telep
A 173.000 tehénből álló populáció túlnyomó többsége rendszeres tejtermelés-ellenőrzésben és törzskönyvi nyilvántartásban szerepel

Átlagtermelésük 2018-ban 10.115 kg tej

A telepek 57%-a 9000 kg feletti termel, 30%-uk a 10.000 kg tehenenkénti átlagtermelést is meghaladja

WWW.HOLSTEIN.HU

A holstein fit.

Karcsú, vékony, szikár, majdhogynem sportos. Élénk, érdeklődő alkat. Intelligens, vidám, déleg...

TEJ = 100% E-MENTES ENERGIA-ITAL

Most viccen kívül: a tehéntej és termékei a fit és egészséges étkezés alappillérei.

A TEJ A LEGJOBB sportital,

- mert a benne lévő tejukor és természetes ásványianyag-tartalom edzéskor is gyors energiát biztosít és csökkenti az izomgörcsök esélyét
- könnyen felszívódó és teljes értékű fehérjei regenerálják az izom-mikrosérüléseket
- tápanyagtartalma 100%-ban felszívódik
- 90% körüli víztartalma tökéletesen beépül
- intenzív edzés közben is fogyasztható
- kiváló szomjoltó
- és finom!

TEJ = 100% TERMÉSZETES SPORT-ITAL

Kiállítási stratégiánk fontos része, hogy az elsősorban városi célközönség a tejtermelő tehenekről, a minőségi magyar tejtermékekről, a húsmarhatenyésztésről pozitív élményekkel távozzon,

melyek később majd a boltokban történő vásárlásaikkor felvilágosítva a magyar tej, tejtermékek és marhahús, valamint marhahús készítmények felé fordítják érdeklődésüket és ezeket a hazai termékeket részesítik előnyben.

Ezt az elvet közönségprogramok mellett szórólapokkal, plakátokkal, pavilon-dekorációkkal is erősítettük. Olyan plakátokat helyeztünk ki, melyek közérthető és érdekes formában mutatták be az adott fajták erőseit, az egyedek megdöbbentő termelési képességét, Magyarország és a világ legérdekesebb teheneit, húsmarháit.

A tej és tejtermék fogyasztását is erőteljesen támogattuk megjelenésünkkel, egyszer inkább gyerekeknek, másszor inkább komolyabb, felnőtteknek, szülőknek szóló, illetve trendi, „cool” fiatalos formában.

Mindezek mellett természetesen a tenyésztőszervezetek tevékenységéről, a fajták jelenlegi paramétereiről és helyzetéről is tájékoztattuk a közönséget. A média képviselői kiemelt figyelemmel kísérték munkánkat. Több televíziós és rádió interjúban kérdezték a szarvasmarha ágazat helyzetéről, a kiállított tenyészállatokról, a szakmai programokról.

Jó lehetőséget teremtettek a fajták és az állati termékek népszerűsítésére, az állati eredetű élelmiszerek termelési körülményeinek bemutatására, az ágazat környezettudatos technológiai megoldásaira.

Elismerések

Tenyésztőszervezetünk a genomikai tenyészértékbecslés kidolgozása és hazai bevezetése innovációs pályázatával elnyerte az „OMÉK Mezőgazdasági Nagydíj – Állattenyésztés” kitüntetését, továbbá a Magyar Állattenyésztők Szövetsége által adományozott „OMÉK különdíjat a kimagasló tenyésztestvezetési munka elismeréseként”.

Protokoll feladatok

Az OMÉK teljes ideje alatt folyamatosan a média és a szakmai delegációk rendelkezésére álltunk.

A tudatos tenyésztésnek és technológiai fejlődésnek köszönhetően azonos mennyiségű marhahús termeléséhez ma **29%-kal** kevesebb tenyészállat, **27%-kal** kevesebb vágómarha és **24%-kal** kevesebb földterület szükséges, az állatok **15%-kal** kevesebb üvegházhatású gázt termelnek, és **17% -kal** kevesebb vizet igényelnek, mint 30 éve. (Kanadai adat: www.beefresearch.ca)

MÉG HOGY MI KÁROSÍTVUK A KÖRNYEZETET?!...

Ha mi nem lennénk, nem lenne marhalepény, benne bogarak, amik azt eszik. Akkor még a rigó sem fűtyálna rátok!

Ezt a legelőt csak mi tudjuk igazán hasznosítani!

A növényzettel együtt alakultak ki a kérődzők. Ha nem lennénk, jönnének a gázosok, meg a sztyeppetüzek. Kell ez nektek?

Mí is környezettudatosak vagyunk! Ez a fű is napenergiából fejlődött.

Tudod mennyi szénket köt meg a legelő?!... Akár 200 t/ha!

- Előttünk bölények meg szarvasok legeltek itt. Ők is bőfőgtek annyit, mint mi!!!
- Azt mondják, jó színben vagyunk a klímaváltozáshoz...
- Mondjátok az embereknek: a talajt igény szerint trágyázzák és csak annyi fehérjét etessenek, amit hasznosítunk! Keressétek a hatékony marháit!
- Ugyanannyi takarmánnyal, kevesebb vízzel több húst és tejet termelünk NEKTEK! Ja és már kezdünk leszokni a bőfőgésről is... Valamit csak jól csinálunk, nem?

Összefoglalás

A 79. OMÉK minden tekintetben sikeres kiállításnak bizonyult, amit a nagyszámú érdeklődő és a bemutatott tenyészállatok rendkívül magas színvonala is bizonyít. Megfelelő egyensúlyi állapotot tudtunk teremteni a szakmai elvárások és a „laikus” közönségnek szóló programok között. A kiállításon résztvevő tenyésztők, tenyészetek be tudták mutatni kiemelkedő szakmai munkájuk eredményeit, hiszen a kijelölt és beszállított tenyészállatok a hazai tenyésztés színe-javát képviselték. A kiváló tenyészállatokról több hazai és külföldi elismerő vélekedést is hallhattunk.

Köszönetnyilvánítás

Elsősorban köszönettel tartozunk a kiállításon állataikkal résztvevő tenyésztőknek, tenyésztőszervezeti kollégáknak és a MÁSZ munkatársainak felelősségteljes, áldozatos munkájukért. Külön szeretnék kifejezni köszönetünket az agrárkormányzat képviselőinek, akik szakmai igényeinket meghallgatták és érdemi segítséget nyújtottak.

Az Agrármarketing Centrum vezetőinek, akik értékes ötleteikkel és újszerű megoldásaikkal szint vittek a szervezésbe.

A MODUL'GP Kiállítás Kivitelező és Berendező Kft., a HUNGEX-PO Zrt. valamennyi munkatársa és vezetője részére az eredményes munka feltételeinek biztosításáért és a mindenre kiterjedő figyelmes, hatékony együttműködésért.

AUTOVAKCINA KFT.

www.autovakcina.hu

„Az állatállományra szabott védelem.”

A baktériumok okozta fertőző betegségek

folyamatos monitorozása az állatállományban
(szarvasmarha, juh, kecske, sertés, házinyúl, baromfifélék stb.)

Az izolált bakteriális kórokozók jellemzése, antibiotikum-érzékenységük meghatározása:

- ✓ Célzott antibakteriális kezelés lehetőségének megteremtése!
- ✓ Antibakteriális szerek alkalmazása esetén azok költséghatékonyságának növelése!
- ✓ Az antibiotikum-rezisztencia kialakulási esélyének csökkentése!

**Az állatállomány igényeire szabott aktív immunizálás
TELEPSPECIFIKUS OLTÓANYAGOK segítségével.**

- ✓ Többféle, inaktivált bakteriális kórokozót tartalmazó **kombinált vakcinák** az állatállomány igényeire szabva!
- ✓ A változó igényeknek megfelelően, szükség esetén, a vakcina összetétele gyártási tételről gyártási tételre módosítható!
- ✓ Növeli a védettséget az állatállományban a helyben előforduló fajú és szerotípusú kórokozókkal szemben!
- ✓ Feleslegesen nem terheli az állományt olyan antigénnel, amire nincs szükség!

XIII. Kaposvári Állattenyésztési Napok Merre tovább?

Jakab Lajos,
területi igazgató, HFTE

Idén szeptember 13-15. között várta látogatóit a Kaposvári Állattenyésztési Napok. A tejelő pavilonban minden eddiginél kevesebb, összesen 20 holstein-fríz tenyészállat volt megtekinthető, melyek nyolc tenyészetből érkeztek.

Hogy mi ennek az oka? Sok olyan tényező van, akik már évek óta vészjóslóan jelzik nem csak ennek, hanem a másik regionális kiállításnak is a jövőjét. Három évvel ezelőtt a régió tenyésztői felismerve a nehézségeket összefogtak a KÁN megmentéséért, mely cél mellé úgy gondolom, az Egyesület is teljes mellszélességgel odaállt. Akkor kapott még egy lendületet a holstein-fríz fajta megjelenése, de ez most kifulladás látszik. Egyre kevesebb tenyészet érzi úgy, hogy az egyébként jó adottságokkal rendelkező KÁN-on fontos a megjelenés.

Boncolgatva az okokat, az alapvető problémák egyik legjelentősebbje, hogy elmaradnak a szakmai látogatók. Emiatt a szakmai kiállítóknak sem éri meg megjelenni, hiszen ha nincs látogató, nincs üzlet. A kiállításra elköltött pénz kútba dobott összeg, ráadásul nem kevés munkaóra, amit hasznosabban is el lehet tölteni. A szakmában dolgozó kereskedelmi vállalkozások rájöttek arra, hogy az erre szánt pénz jobban hasznosul, ha saját rendezésű találkozókra hívják meg a célközönségüket. Mondjuk valami jó szállodában, délelőtt nem túl sok, de szakmailag érdekes előadással, vacsorával, wellnessel, ott alvással. Sokkal előnyösebb, mint egy kiállításán standot állítani, aztán vagy eljön a szakmabeli, vagy nem, vagy bejön a standra, vagy a konkurenciához megy éppen. A saját rendezvényen egyértelmű a felállítás. Ott vendéglátó van és vendégül látott potenciális vevő! Teljesen érthető és vitathatatlan hozzáállás.

Másik fontos ok a sokat emlegetett munkaerő hiánya. Mint tudjuk, a kiállításokon állattal megjeleni nem kevés többletfeladatot ró az azt bevállaló tenyészetre. A felkészítés során adódó munkák, majd a négy napig tartó távollét, mely legtöbbször 2-3 dolgozót is érint, megnehezíti az amúgy is problémás munkaszervezést. Sőt, tapasztaltam, hogy volt, ahol a szigorú és mindenek felett álló napi protokoll miatt még a válogatás során szükséges tőgyfeltöltés is problémákba ütközött! Látjuk, hogy aki állatot hoz, felkészít, mennyit dolgozik, mire az tökéletesen bemutatathatóvá nevelődik. Sokszor egy ember 2-3 állattal is készül. A felkészítést ezek az emberek nem egyszer munkaidő után, szabadidejükből elvéve végzik, pusztán szakmaszeretettel, elhivatottságból! Sajnos, az ezt bevállaló emberek száma sem mondható emelkedőnek. Nem csoda hát, hogy egyre kevesebb tenyészet fordít energiát a kiállításán való megjelenésre. Regionális kérdés. Ha a KÁN-t tekintjük, akkor tisztában kell lennünk azzal, hogy Somogy megye, mint első számú régió összesen 7 potenciális tenyészetrel rendelkezik. Világos, hogy egy maga nem képes megtölteni egy kiállítást minőségi tenyészállattal még akkor sem, ha minden tenyészet eljön. A tágabban vett régió, Baranya, Tolna, Zala is csak egy-egy tenyészetrel képviselteti magát évek óta. Nagy szükség volt tehát eddig is a Fejér megyéből vagy akár a Csongrád megyéből érkező állatokra.

Mondjuk ki, ha ez nincs, akkor már rég meghíúsult volna a KÁN tenyészállat bírálata!

Nagyon szomorú, de érezhető egy bizonyos fokú „ellenkampány” is a kiállításokkal szemben az utóbbi években. Intézték már hozzám is olyan kérdést kereskedelmi cégek képviselői, hogy „mit ér vele valaki, ha első lesz?”, „kap egy serleget, és akkor mi van?” Igen, sajnos vannak, akik szerint nem kell, hogy része legyen a tenyésztői kultúrának az állatbemutató. Magyarországon, mert máshol rendben van. Lelkük rajta.

Lassan az év végéhez közeledünk. A jövő évi kiállítások szervezése már januárban elkezdődik, a KÁN első megbeszélése is. El kell döntenünk, hogyan tovább, milyen irányba mozdulunk. Már ez az állatlétszám is kérdésessé teszi a show-bírálat létjogosultságát, hiszen lehetetlen megbecsülni, mennyi állat lesz a bírálati csoportokban. Egy biztos, csak a tenyésztők tudnak állatot vinni. Nekem sajnos nincs egy sem! Elmehetünk abba az irányba, mint az OMÉK, néhány állat, közönségprogramokkal. Arra a látogatók részéről van igény és hasznos is. Sajnálom, ha a csarnokból hiányozna a show-bírálat, a felvezetők versenye, de nem magunknak csináljuk ezeket a programokat! Úgy, ahogy egyik kiállítást sem! Márpedig, ha nincs kinek, akkor nem érdemes pénzt és energiát áldozni rá.

A felvezetők versenyét maximális pontszámmal Kollár Károly nyerte Borjádról.

Végül, de nem utolsó sorban köszönet illeti azokat a tenyésztőket, akik fontosnak érezték, eljöttek és bemutatták nagyszerű tenyészállataikat! Gratulálunk nekik! Az ő munkájukhoz valóban méltatlan, hogy ilyen kevés szakmai érdeklődő előtt zajlott a rendezvény!

A kissé szokatlan bevezető után lássuk tehát a díjazottakat! A bírálatot öt kategóriában Kőrösi Zsolt tenyésztésvezető végezte.

A XIII. Kaposvári Állattenyésztési Napok holstein-fríz fajta tenyésztési díjai

A 2019. évi XIII. Kaposvári Állattenyésztési Napok kiállításon holstein-fríz fajtából az egyéni show-bírálaton 8 tenyészet 20 tenyészállata jelent meg a ringben, melyek a fajta elitjét képviselték. Az élvezetes és jó hangulatú bírálatot *Kőrösi Zsolt* területi igazgató, nemzetközi show-bíró vezette.

Holstein-fríz szűz üsző I. kategória

Első helyezettje:

a 205 katalógusszámú (31222 5016 0) **SZÖCSKE**

Apja: 30200 De-Su 12928 Flipside-ET

Tenyésztő és tulajdonos: Makói Hagymakertész Kft., Makó

Második helyezettje:

a 204 katalógusszámú (33779 4295 5) **PIROS**

Apja: 29161 De-Su Altasuperstar-ET

Tenyésztő és tulajdonos: Mezőfalvai Mg. Zrt., Mezőfalva

Harmadik helyezettje:

a 201 katalógusszámú (32507 4530 7) **VADAS**

Apja: 28805 HAH Inseme Lekker

Tenyésztő és tulajdonos: Tyrol Mg. Kft., Zalaszentiván

Holstein-fríz szűz üsző II. kategória

Első helyezettje: a 211 katalógusszámú (30804 4145 1)

BORJÁDI KORMOS COMEDY

Apja: 30741 KNS Comedy

Tenyésztő és tulajdonos: Borjádi Mg. Zrt., Borjád

Második helyezettje:

a 208 katalógusszámú (32890 9128 4) **VOLGA**

Apja: 30669 DG Popstar

Tenyésztő és tulajdonos: Pálhalmi Agrospeciál Kft., Dunaújváros

Harmadik helyezettje:

a 209 katalógusszámú (30860 7023 7) **VERA**

Apja: 30669 DG Popstar

Tenyésztő és tulajdonos: Magyaralmási Agrár Zrt., Magyaralmás

Holstein-fríz vemhes üsző III. kategória

(a kategóriát egy egyed képviselte)

Első helyezettje: a 221 katalógusszámú (33779 3427 9) **ROZA 28**

Apja: 25402 Blumenfeld De Prince Red-ET

Tenyésztő és tulajdonos: Mezőfalvai Mg. Zrt., Mezőfalva

Holstein-fríz első laktációs tehén IV. kategória

Első helyezettje: a 235 katalógusszámú (33167 5677 5) **GYÚRÓ**

Apja: 29019 Milkmen Odüsszeusz Defender

Tenyésztő és tulajdonos: Milkmen Földesi Tejtermelő Kft., Paks

Második helyezettje:

a 236 katalógusszámú (33748 7295 2) **RAVASZ**

Apja: 28143 Simers McCutch Kian-ET

Tenyésztő és tulajdonos: Bos-Frucht Agrárszövetkezet, Kazsok

Harmadik helyezettje:

a 231 katalógusszámú (32890 8191 3) **KINCS**

Apja: 26503 Mopan-ET

Tenyésztő és tulajdonos:

Pálhalmi Agrospeciál Kft., Dunaújváros, Pálhalma

Holstein-fríz második és harmadik laktációs tehén V. kategória

Első helyezettje: a 240 katalógusszámú (30860 6217 1) **GOMBA**

Apja: 23599 Va-Early-Dawn Sudan CRI-ET

Tenyésztő és tulajdonos: Magyaralmási Agrár Zrt., Magyaralmás

Második helyezettje: a 242 katalógusszámú (31222 3893 3) **ILLAT**

Apja: 21727 All.Cedroni Best Quebec-ET

Tenyésztő és tulajdonos: Makói Hagymakertész Kft., Makó

Harmadik helyezettje: a 238 katalógusszámú (33748 5322 9) **IBI**

Apja: 26423 Wa-Del Bryant-ET

Tenyésztő és tulajdonos: Bos-Frucht Agrárszövetkezet, Kazsok

A kiállítás Legszebb tőgyű tehene

A 231 katalógusszámú (32890 8191 3) **KINCS**

Apja: 26503 Mopan-ET

Tenyésztő és tulajdonos: Pálhalmi Agrospeciál Kft., Dunaújváros, Pálhalma

Dr. Bíró István (1930-2019)

A magyarországi tenyésztés és tenyésztésszervezés kiemelkedő egyénisége munkásságát a XX. század második felében fejtette ki, de a XXI. században is folyamatosan, nagy érdeklődéssel követte nyomon korábbi szakmai területének változásait.

Dr. Bíró István személyében a magyar állattenyésztés, különösen a múlt században formálódó hazai tenyésztés-szervezés kiemelkedő egyénisége távozott el közülünk 2019. augusztus 7-én.

Dr. Bíró Istvánt a XX. század emberiséget győtrő sorstragédiái különösen próbára tették, hiszen a szeretett székelyföldi otthonából, Gyergyóalfaluból már fiatalon – ahogy sokszor emlegette, a Bucsintetőn át – gyalogosan kellett menekülnie, majd marhavaggonnal és sok-sok megpróbáltatás leküzdésével jutott át Magyarországra. És később itt, a tanulmányai és a munkái során is szembe kellett néznie számtalan jellempróbáló nehézséggel az ötvenes évektől a Rendszerváltás hajnaláig, az 1990-ben történt nyugdíjazásáig. Jelleme és hite nem engedte, hogy karrierépítés érdekében politikai célokra felhasználják tehetségét, nagy tudását és munkabírást. Kizárólag a magyar állattenyésztés szakmai érdekeit tartotta fontosnak egész életében.

Középiskolai (Lengyel, szakiskola) és egyetemi (Gödöllői Agrártudományi Egyetem Állattenyésztési Kar) tanulmányai után magas szintű ismereteit megalapozta alapvető tehetsége mellett, hogy 1955-től egészen 1963-ig a Jászberényi Szakiskola Tangazdaságában állattenyésztőként, gazdasági vezetőként széleskörű és több állatfajra kiterjedő szakismeretre tett szert. Másrészt pedig ugyanitt, szakoktatói vizsgával rendelkező képzett tanárként oktatói gyakorlatot szerzett. Ez nagyban hozzájárult ahhoz, hogy később, az Országos Takarmányozási és Állattenyésztési Felügyelőség, ill. jogutódjainak állattenyésztési vezetőjeként, főigazgató-helyetteseként képes volt a rábízott szakmai kollektívákat, különösen a fiatalokat eredményesen összefogni, motiválni. Több agrárszakember generáció köszönheti Neki, hogy a tenyésztésszervezés összetett folyamataiban jártasságot szerzett. 1971-ben védte meg a Mezőgazdasági Tudományok doktora címét.

Nemzetközi elismertsége mind a Tengerentúlon, mind Európában közismert volt. Ez a kapcsolati tőke nagyban elősegítette, hogy a rendszerváltást követően létrejöhessen Magyarországon a mai napig korszerű, nagy nemzetközi elfogadottsággal bíró és jelenleg is megfelelően működő tenyésztésszervezési struktúránk, a gazdasági haszonállatfajok mindegyikében. Nyugdíjasként is aktívan dolgozott, tudásával és nagy tapasztalatával erősen támogatta, ill. szellemi munkájával segítette a tenyésztőszervezetek megalakulását, így a Magyar Állattenyésztők Szövetségének létrejöttét is. Erősen kiállt a '90-es években kialakult tenyésztési hatóság megerősítésében az új Állattenyésztési törvény (1993) előkészítése során.

A tenyésztésszervezés jelentőségének felismerésében, és ezt követően pedig a megvalósítás nagy összefogást igénylő munkálataiban Dr. Bíró Istvánnak elvülhetetlen érdemei vannak. Aktív közreműködésével született meg az 1972-es Kormányprogram, amelynek eredményeként pl. megsokszorozódott a tejtermelésünk országos szinten, korszerű hasznosítási típusok kerültek a tenyésztés fókuszába. Folyamatosan jöttek létre a teljesítmény-vizsgáló állomások, Európában fejlett országokat megelőzve embrióátültető állomás épült ki Üllőn, önálló számítástechnikai központ alakítottak ki Budapesten, a tenyésztértékcbeclés fejlesztése során a legmodernebb matematikai és statisztikai eljárásokat vezették be (áttérés a BLUP módszerre), s a küllemi bírálatok rendszerének korszerűsítése a legfejlettebb nemzetközi trendeket követte.

Irányításával a különböző állatfajok genetikai fejlesztése érdekében a világon fellelhető legjobb apaállatok kerültek be az országba nagyszámban, sperma, embrió, tenyészállat formájában. Nagy gondot fordított arra, hogy a tejtermelés-ellenőrzés és az országos mesterséges termékenyítő állomások apparátusai jól működjenek, a szükséges eszközök, laboratóriumi felszerelések a lehetőségeken belül a legmodernebbek legyenek. Sok-sok OMÉK megszervezésében fáradhatatlan módon vette ki részét, irányította a kiállítások állattenyésztési részlegeit több évtizeden keresztül.

A Szegedi Élelmiszeripari Főiskola Hódmezővásárhelyi Karán 1977-ben „Címzetes Főiskolai Docens”, a Pannon Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvári Karán 1985-ben „Címzetes Egyetemi Tanár” elismerésben részesült.

Kitüntetései: „Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója” (1968); „Munka Érdemrend Bronz Fokozata” (1973); „Ujhelyi Imre Emlékérem” (1973); „Munka Érdemrend Ezüst Fokozata” (1979); „Wellmann Oszkár Emlékérem” (1983); „Kiváló Munkáért Miniszteri Kitüntetés” (1985); „Magyar Köztársaság Csillagrendje” (1990); „Életfa Emlékplakett Bronz Fokozat” (2001); „Életfa Emlékplakett Ezüst Fokozat” (2011); „Horn Artúr díj” (2012); „Magyar Állattenyésztésért díj” (2014).

Búcsúztatására 2019. szeptember 9-én, a budapesti Fiumei úti temetőben került sor, ahol a családján kívül a hazai állattenyésztési szakma jeles képviselői, egykori kollégái köszöntek el fájó szívvel Dr. Bíró Istvántól, a hazai tenyésztésszervezés ikonikus személyiségétől. Emléke és szakmai munkássága örökké megmarad!

Dr. Zsilinszky László

A kiállítás Reserve Champion tenyészállata

A 235 katalógusszámú (33167 5677 5) **GYÚRÓ**

Apja: 29019 Milkmen Odüsszeusz Defender

Tenyésztő és tulajdonos: Milkmen Földesi Tejtermelő Kft., Paks

A kiállítás Grand Champion tenyészállata

A 240 katalógusszámú (30860 6217 1) **GOMBA**

Apja: 23599 Va-Early-Dawn Sudan CRI-ET

Tenyésztő és tulajdonos: Magyaralmási Agrár Zrt., Magyaralmás

A Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete által felajánlott különdíjak:

1. A kiállítás Grand Champion tenyészállata részére

A díjat kapta a Magyaralmási Agrár Zrt., Magyaralmás a 240 katalógusszámú (30860 6217 1) **GOMBA**, 23599 Va-Early-Dawn Sudan CRI-ET apaságú tehén bemutatásáért.

2. A kiállítás Reserve Champion tenyészállata részére

A díjat kapja a Milkmen Földesi Tejtermelő Kft., Paks, a 235 katalógusszámú (33167 5677 5) **GYÚRÓ**, 29019 Milkmen Odüsszeusz Defender apaságú vemhes üsző bemutatásáért.

3. A kiállítás legszebb tőgyű tehene

A díjat kapja a Pálhalmi Agrospeciál Kft., Dunaújváros, Pálhalmi a 231 katalógusszámú (32890 8191 3) **KINCS**, 26503 Mopan-ET apaságú tehén bemutatásáért.

4. Az előre meghirdetett pontverseny alapján a **legeredményesebb tenyészet** 17 ponttal a Magyaralmási Agrár Zrt., Magyaralmás lett.

5. Az augusztusi tenyészértébecslés értékelése alapján a **legeredményesebb tenyészbika** 27502 Anderstrup Heaven-ET lett. A jól megérdemelt serleget a Génbank-Semex Magyarország Kft. kereskedelmi igazgatója, Juhász Zoltán vette át Kőrösi Zsolttól.

INDÍTSA REPÜLŐRAJTTAL A TEHENEIT

A KÉT FŐ INDOK A RUMILIFE CAL24™ KIEGÉSZÍTŐ HASZNÁLATÁRA

ÚJ

1 GYORS HASZNOSULÁS ÉS ELNYÚJOTT HATÁS

- ♦ A kalcium-klorid gyorsan növeli a kalcium felszívódását a bendő falán keresztül.
- ♦ A Calmin, a kalcium és magnézium állandó és nagyon jól felszívódó kombinációja szabályozza a kalcium folyamatos felszívódását.
- ♦ A D-vitamin megkönnyíti a kalcium transzfert a vékonybélbe.

2 CSAK EGY KEZELÉS MUNKAI DŐ MEGTAKARÍTÁS

- ♦ A RumiLife CAL24 csak egyszeri beavatkozást igényel. A két bolust egyszerre beadva nincs szükség további adagok beadására.

A RumiLife® CAL24™ kiegészítő takarmány egyedülálló kalcium bolus, amely elősegíti a megfelelő kalcium szint fenntartását tejelő szarvasmarhák esetében

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK?

Alta Genetics Hungary Kft.

www.altagenetics.hu | zbabai@altagenetics.hu

Alta

Create Value ▲ Build Trust ▲ Deliver Results

II. Lett Nemzeti Show

Az EHRC legújabb tagjaként: nagy lendület, komoly szenvedély

Sebők Tamás
területi igazgató, HFTE

Lettországról általánosságban nem sokat hallunk. Kis ország (kb. 65.000 km²), kis lakosság (alig több, mint 2 millió), nem szerepelnek gyakran a hírekben, állattenyésztésükről talán még kevesebb információ szivárgott ki határaikon túlra. Nem véletlen, hiszen a Balti-tenger partján fekvő kis ország 1991-ig igen komoly orosz fennhatóság alatt állt (az orosz-lett határt is csak 2007-ben véglegesítették, a mai napig is az ország teljes lakosságának csak alig több mint fele lett nemzetiségű) így komoly, hírértékű események és eredmények nem jellemezték az országot sem az ipar, sem a mezőgazdaság oldaláról. 1991-től viszont felélénkültek a kapcsolatok a nyugati államokkal és 2004-től az ország tagja lett a NATO-nak és az Európai Uniónak is.

A Lett Holstein Egyesület 1998-ban alakult összesen 19 alapító taggal. Abban az időben a teljes holstein populáció megközelítőleg 1000 tehénből állt. 2017-ben lett a Lett Holstein Egyesület hivatalosan az EHRC tagja, mára 130 farmot tudhat a háta mögött és a 100.000-es tejelő populáció több mint fele már regisztrált holstein-fríz állomány, amely átlagban 9200 kg-os termelési szinten dolgozik. A tenyésztés során elsősorban európai genetikát használnak – „Nordic-country” és Németország mellett saját mesterséges termékenyítő állomásról származó bikákkal –, egyelőre a „top-farmok” fordulnak csupán az amerikai genetika felé. Az Egyesület szervezésében idén rendezték meg történelmük során másodszor a Nemzeti Show-jukat, amely bírói feladatok ellátására hívtak meg az országba.

Gondolhatnánk, hogy egy show-bírálati hagyományok nélküli országban a szervezők részéről talán bátorságra vall „külföldi bíróval indítani”, de amikor megérkezésemmel egy teljes elit olasz felkészítő csapat fogadott, profi lelátóval, kivetítővel előkészített ring várta a másnapi eseményt és mindenfelé az olaszok által már egy hete tréningezett fiatal felvezetők gyakorlatoztak állataikkal, akkor be kellett látnom, hogy elvárásomon felüli eseményre érkeztem.

A bírálathoz reggel 10-től késő délutánig tartott. A kiállítás és a bírálathoz egy tágas lovardában zajlott, amelynek szomszédságában húzták fel az állatok szállására és felkészítésére szolgáló sátrat.

Amikor az est leszállt, még lázas munka folyt a ring előkészítésén a lovardában (háttérben) és a sátorban, ahol az állatok voltak elszállásolva. (A munkát nehezítette egy özvíz jellegű esőzés, amely tervben felüli kihívás elé állította szervezőket, résztvevőket egyaránt.)

A lovarda egyik felét a ring, másik felét a kiállítók foglalták el.

Egy pár érdekes szervezési startégia, amellyel az Egyesület a szponzorokat, a nézőket és a kiállítókat is próbálta megnyerni, ösztönözni őket a jövőbeni részvételre:

- A nyitőünnepséget a legkisebbek kezébe adták, a pár éves gyerekek és állataik felvonulása alatti köszöntés megalapozta a nap hangulatát.

A rozetta mellé a gratuláció és pár biztató szó a legkisebbeknek is járt!

A show előtt zajlott a gyermekek felvezető versenye. Mindenki a saját maga által trenírozott és felkészített üszöket vezette, ahol természetesen a felvezetés technikáját kellett bírálnom (A fiatal felvezetők teljes mértékű támogatása az Egyesület kiemelt céljai között szerepelt!)

Az utolsó feszült percek a végső sorrend előtt...

...és már „fellélegezve”, a győztesek parádéja.

A gyermek „Showmanship Champion” választás után indult a show-bírálat, ahol minden osztálygyőztes egyedről és felvezetőjéről a sarokban elkészített „díszfal” előtt hivatalos kép készült.

A teljes nap alatt egy rendkívül csinos „Tehén hercegnő” (Cow Princess) segítette a munkámat a rozetta átadásoknál és a képek elkészülésénél, mint azt a nagy show-kon látni szoktuk. (érkezésem napján a „princessem” ruhájáról is a főszervezővel együtt kellett döntenünk.)

A kiállítás nagydíjas tehene. (Mayflower×Holbra Santi×Cade) Laduska (a tehén neve) második korában, élete első szereplésekor jutott a csúcsra.

A bírálat és a nagydíjas ceremónia után a szervezők kérésére egy rögtönzött „show-bírói” bemutató (útmutató) megtartására kértek fel...és legnagyobb meglepetésemre, a „nap fénypontja”, a Grand Champion ceremónia után senki sem távozott, a teljes lelátó feszülten hallgatta, hogy tulajdonképpen mi alapján is születtek meg a nap győztesei.

A hivatalos program végétével a felvezetőkkel, felkészítőikkel, tenyésztőkkel egy hivatalos fogadással köszönte meg az Egyesület a kemény, de sikeres munkát. Az est fényét – szó szerint – egy hivatalos DJ által szolgáltatott „zenés est” emelte.

A vacsora alatt a Dj már hangolt, tovább melegítette a színté még ki sem hűlt kiállítási területet.

A fentiek tükrében ki lehet jelteni, hogy az Egyesület a kiállítás tekintetében még erősen gyermekcipőben járhatna, viszont a lelkesedésnek és a külföldi gyakorlatok példaszerű alkalmazásának köszönhetően a kezdeti „bukdácslást” átugorva haladnak és optimisták a jövőt illetően, 2020-ban tovább szeretnék növelni a kiállítók, az állatok, a szponzorok és nem utolsósorban a nézők számát is.

A Holstein Egyesület „bátorságát” mi sem bizonyítja jobban, hogy elvállalták a 2020-as Európai Bírői Iskola szervezését is, amely jóval tapasztaltabb országoknak is komoly kihívást jelentett. Itt már a „léc igen magasra van téve”, de a lelkesedés, az optimizmus és a vihartempóval gyűjtött – nyugatról érkező – tapasztalat felhasználásával úgy éreztem, hogy a letteknek most nincs lehetetlen.

A fényképeket Reinis Rudzitis készítette.

Az esemény zárásaként szinte mindenki, aki a nap folyamán bármit is tett a sikerért – fiatal felvezetők, szervezők, ringsegédek stb. – mindenki név szerint meg lett említve és a ringbe hívva kis személyes ajándékot kapott a szervezőktől.

És aki volt olyan türelmes néző, hogy ezt is kívárta, azok között a szponzoroknak köszönhetően további ajándékokat sorsoltak ki!

ESEMÉNYNAPTÁR

08.28.
WORLD HOL-
STEIN FRIESIAN
FEDERATION (WHFF)
ELNÖKSÉGI ÜLÉS
SKYPE

09.03.
OMÉK BEJÁRÁS 2.

09.06.
100 000
LITERES AVATÁS,
AGROBARACS ZRT.

09.06.
100 000 AVATÁS
KASZ-FARM KFT.,
DERECSE

09.11.
SAJTÜZEM
AVATÁS, MÁGOCS

09.13-15.
KÁN, KAPOSVÁR

09.16.
100 000 AVATÁS
HERCEG-FARM
KFT., CSAHOLC

09.17.
SKYPE MEETING,
ICAR KÜLLEMI
MUNKACSOPORT

09.18-19.
ÁT KFT.,
SZEMINÁRIUM

09.19-21.
EUROPEAN
HOLSTEIN AND
RED HOLSTEIN
CONEDERATION
(EHRC) - ELNÖKSÉ-
GI ÜLÉS, MATERA,

09.20.
100 000 AVATÁS
FORMULA-GP KFT.,
HAJDÚBÖSZÖRMÉNY

09.24.
100 000 AVATÁS,
KOMÁROMI
MG. ZRT., CSÉM

09.25.
100000 AVATÁS,
SZOMBATHELYI
TANGAZDASÁG
ZRT. TÁPLÁN-
SZENTKERESZT

09.25-29.
78. OMÉK

10.03.
SZAKMAI
MEGBESZÉLÉS,
GELEJ

10.08.
HÁRMAS 100000
AVATÁS, SÁRVÁRI
MG. ZRT., KÁLD

10.09-11.
KÜLLEMI BÍRÁLATI
SZEMEGETTETŐ,
MEZŐHEGYES

10.10.
ÁLLATTENVÉSZ-
TÉSI TELJESÍT-
MÉNYVIZSGÁLÓ
KFT. FELÜGVÉLŐ-
BIZOTTSÁGI ÜLÉS,
GÖDÖLLŐ

10.14.
KÜLLEMI BÍRÁLATI
OKTATÁS, PÉCEL,
MG-I TECHNIKUM

10.15.
100000 AVATÁS
HÓD-MEZŐGAZDA
ZRT., HÓDMEZŐ-
VÁSÁRHELY

10.17.
HÜSMARHA-
TENYÉSZTÉSI
TANÁCSKOZÁS,
GEORGIKON KAR
ÉS NAK, KESZTHELY

10.20-25.
SVÉDORSZÁG,
TENYÉSZETEK
VERSENVE
BÍRÁLAT

10.24-25.
8. OPEN JUNIOR
SHOW - BÍRÁLAT,
CREMONA

10.29.
SZAKMAI
EGVEZTETÉS,
GELEJ

11.02-10.
SEMEX -
KANADAI
TANULMÁNYÚT

11.04.
HFE
SZAKBIZOTTSÁGI
ÉRTEKEZLET

11.05.
SKYPE
MEETING, KÜLLEMI
MUNKACSOPORT

11.07.
MAGYAR
SZARVASMARHA-
TENYÉSZTŐK
SZÖVETSÉGE
ELNÖKSÉGI ÜLÉS

11.08.
KÁN
MUNKACSOPORT
ÉRTEKEZLET

11.13-16.
MAGYAR
BUIATRIKUS TÁR-
SASÁG XXIX.
NEMZETKÖZI
KONGRESSZUSA

11.14.
TEJ-
TERMÉKTANÁCS
ÉS SZAKMAKÖZI
SZERVEZETI TEJ-
ÁGAZATI KONFE-
RENCIA, GÁRDONY

11.20.
100000 ÉS
130000 KG-OS
TEHÉN
AVATÁS, NYAKAS
FARM, HAJDÚNÁNÁS

11.20.
SZAKMAI
RENDEZVÉNY,
NYAKAS FARM,
HAJDÚNÁNÁS

11.25.
MAGYAR
ÁLLATTENYÉSZTŐK
SZÖVETSÉGE
ELNÖKSÉGI ÜLÉS,
MEZŐFALVA

11.29.
SZAKMAI RENDEZ-
VÉNY, PARTNER-
TÁRSASÁG, KINIZSI
2000 ZRT., FABIÁN-
SEBESTYÉN

12.10.
EHRC EU
CHAMPIONSHIP
MUNKACSOPORT
MEGBESZÉLÉS,
SKYPE

12.10.
MÁSZ KFT.
TAGI-GYÜLÉS

12.11.
HFE FELÜGVÉLŐ-
BIZOTTSÁG, ELNÖKSÉG,
SZAKBIZOTTSÁG,
BUDAPEST

8. OPEN JUNIOR SHOW – Cremona

Kőrösi Zsolt
tenyésztésvezető, HFTE

Október 24-25. között rendezték a cremonai olasz Nemzeti Show keretében a 8. Open Junior Show-t. Immáron hagyomány, hogy az október végi időpontban az egyik legnagyobb megmérettetésére kerül sor Európa fiataljai számára.

Az ANAFIU – az olasz tenyésztőszervezet – kért fel immáron másodikkal a bírói tiszt betöltésére. 3 évvel ezelőtt 2016-ban *Sebők Tamás* kollégámmal ketten láttuk el ezt a tisztséget, amikor még utoljára egy napon zajlottak az események. Azóta két külön napon, valamivel kisebb egy napra jutó terhelés mellett zajlanak a verseny különböző részfeladatai. 10 ország 35 fiatal versenyzője mérte össze tudását a nyírás, a felvezetés a show-bírálat terén és a holstein élet általános tudnivalóit tartalmazó kvíz formájában. Európa szinte minden szegletéből érkeztek, hiszen jelen voltak angol, spanyol, finn, svéd, német, holland, cseh, lett, olasz és szlovén fiatalok.

Az első napon a két korosztályban versenyző ifjak délelőtti feladata az előző napon kisorsolt üszök nyírása volt, melyre egy óra 45 perc állt rendelkezésére mindenkinek. 10 órakor a 15-20 éves korosztály kezdte meg a munkát, majd déltől a 20-25 évesek álltak neki a munkának.

Délután mindkét korosztály a ringben felvonulva mutathatta be a délelőtti elvégzett feladat eredményét. A versenyben az angol, a német és a spanyol fiatalok végeztek a dobogó első három fokán.

A késő délutáni feladat egy 4 tehenet számláló osztály showbírálata, sorba rendezése és indoklása volt, melyet 1-10 pontig értékeltem. Számos igen jól felépített kommentálást hallhattam a versenyzőktől.

Másnap reggel a 10 kérdéses kvíz feladattal kellett megbirkózni a résztvevőknek, mely elég átfogó és széles skálán mozgó ismereteket feltételezett a versenyzőktől, ha el szerették volna érni a maximális 10 pontot.

Ezt követően a csoportos fényképezkedés után a ringben való megjelenés, viselkedés elemeit értékelő un. Showmanship-verseny zajlott szintén két korosztályban. Nagyon felkészült, fegyelmezett, látványos bemutatkozásokat láthattam, ahol sok esetben csak apró különbségeken múltott a helyezések sorrendje. Az előző naphoz hasonlóan a német, spanyol és angol versenyzőknek termett babér, ugyan kicsit más sorrendben.

Elmondhatom, hogy élmény volt ennyi lelkes és rendkívül jól felkészült óriási munkabírással és elszántsággal dolgozó fiatallal együtt tölteni ezt a két napot. Minden elismerésem munkájukért!

Fullwood-Packo - Afimilk Robot & Hagyományos fejéstechnológia

• M²ERLIN FEJŐROBOT

A legmegbízhatóbb és legpontosabb fejőrobot

Maximális precizitás, semmi kompromisszum

• ROBOT FEJŐHÁZ

A robotfejés egyedülálló megoldása nagyüzemek részére

A robotizáció és a hagyományos fejés tökéletes ötvöze

• KARUSSZEL FEJŐHÁZ

Csúcsminőség a hagyományos fejéstechnológiában

Beruházást tervez?

Forduljon hozzánk bizalommal!

Elérhetőségek:

Magyarország

H-8000 Székesfehérvár, Tasnádi u. 48.

Tel: +36 20 918 0900

E-mail: agromilk@agromilk.hu

HUNGENOM PROJEKT

AZ ÁLLOMÁNYMENEDZSMENT KÉRDÉSEI

Holstein-fíz végtermék-előállító keresztezése fehér-kék belgával

Bognár László,
ügyvezető igazgató, HFTE

„Beef on Dairy” a gyakorlatban Mezőfalván, de mit is jelent pontosan ez a napjainkban oly gyakran használt kifejezés? Südi Andrással, a Mezőfalvai Mg. Zrt. ágazati igazgatójával beszélgettem a világos-pusztai holstein tenyészetben.

Minden korszaknak és szakmai újításnak vannak ikonikus alakjai... A megtermelt tej háztáji értékesítésének úttörője, a tejszállító/értékesítő autóflotta kialakítása kapcsán mindenkinek *Merész Sándor* csomádi tenyésztő, tejtermelő gazda, sikeres vállalkozó neve ugrik be. Szinte mindenki megfordult nála, aki ma eredményesen végzi ezt a tevékenységet.

A nagyüzemi méretű szakosított tejtermelő gazdaságban zajló intenzív nőivar-szelekció és a fehér-kék belgával történő keresztezés gyakorlati alkalmazásában viszont Südi András érdemei elvitathatatlanok.

Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy látogatásom napján, július 17-én a feliratkozási lista legközelebbi szabad egyedére 2020 február/márciusában számíthatnak a vevők.

Ne szaladjunk ennyire előre! Több izgalmas, érdekes folyamat kibontása vár még ránk.

Azt szokták mondani, hogy vannak olyan ideális pillanatok, élethelyzetek amikor végre minden összejön. Nos, ilyen volt ez a délelőtt is itt Világospusztán. A szikrázóan kék ég, a meredeken tűző nap, az enyhe fuvalat, a kellemes hőmérséklet, egészséges, az emberek iránt bizalommal élő borjak — mit is kérhetnénk még ehhez a színes képes interjúhoz ideális háttérnek?! Ráadásul az elletőben épp egy keresztezett borjú látta meg a napvilágot — tökéletes!

Miközben a borjúnevelődést és az elletőt járjuk, csattog a fényképezőgép és András csak mesél és mesél... béke és nyugalom érződik, jó itt lenni!

A tenyésztési koncepciója felől kérdezem, mert ugyan nem teljesen ismeretlen az általa választott irány, de ilyen méretű tenyészetekben már elég régen találkozhattunk a gyengébb képességű egyedek húsmarhával történő keresztezésének gyakorlatával. Évtizedekkel ezelőtt voltak ugyan elszórt esetek, de az

árutejtermelő telepeken inkább a holstein-fríz vérségű egyedek más tejhasznú fajtákkal történő keresztezése volt az elmúlt évtized „üdvöztető” (bah!) megoldása az átgondolatlan, egyirányú, csak a tej mennyiségére fókuszáló szelekció káros következményeire. Ne is vesztessünk túl sok szót erre az azóta látványosan megbukó ideológiára.

Ma a modern szelekció eszközeivel tetszőleges tulajdonságokat, tulajdonság csoportokat tudunk akár egyedi szinten javítani, szinte sebészi pontossággal.

Mindezt a genomika tette elérhetővé számunkra. A fajtán belül tudunk az adott tulajdonságban kiemelkedő tenyésztértékű egyedeket találni és azokkal tervezhetünk korrektív párosítást. Nem kell, sőt nem is tanácsos más fajták felé kacsingatnunk, felülve a hangzatos ígéreteknek, mert az ilyen keresztezett egyedünk/állományunk értéke drámaian lecsökkenhet. Ráadásul a másik fajtaéhoz tartozó egyed magas örökítőértékének ígérete utódaiban nem realizálódik, mert azt a saját fajtájának bázisához igazítva fejezték ki. A holstein-fríz egyedekkel keresztezve viszont a holstein bázis, génösszetétel dominál és ilyen körülmények között az előrejelzett értékek csökkent értékű változtatásra képesek csupán.

Térjünk vissza a „Beef on Dairy - BoD” vagyis az intenzív tejelő és húsmarha keresztezés gondolatvilágába (erre még ki kellene találnunk egy hangzatos magyar szakkifejezést). Itt is pontosan ezt figyelhetjük meg egy kicsit más szemszögből. Nem hangsúlyozhatjuk eléggé, hogy a keresztezett egyedek valójában végtermékek, vagyis nem szánjuk őket továbbtenyésztésre. Egy kicsit talán a hibridsertés előállításához hasonlítható, hiszen a szülői vonalakat tiszta vérben tenyésztjük és ezeket keresztezzük a kiemelkedő tulajdonságokkal rendelkező végtermék előállításához.

A két „vonal” jelen esetben a szarvasmarha faj két extrém tulajdonságokkal rendelkező fajtája. A holstein-fríz, mint a tejtermelés királynője és a fehér-kék belga, mint az intenzív hústermelés, izomtömeg-növelés Arnold Schwarzeneggerre. Csak jó sülni ki ebből a párosításból — gondolhatjuk, és látni fogjuk, hogy igenis van létjogosultsága ennek a tenyésztési koncepciónak.

Álljunk meg itt egy pillanatra! A HUNGENOM PROJEKT tervezésekor és bevezetésekor pontosan ezt a gondolatmenetet követtük. A mindenki számára elérhetővé váló genomikai vizsgálat segítségével átvilágítjuk az állományt. Megbízható, pontos egyedi tenyésztértékeket közlünk. Statisztikai elemzésekkel behatároljuk a továbbtenyésztésre javasolt, és a telep genetikai gyűjtőmedencéből kivezetendő egyedek körét. A gyengébb képességű egyedek esetében a „BoD” elvét követve a termékenyítéshez húsmarha fajta használatát javasoljuk a keresztezett utódok feláras értékesítéséből származó bevételnövekedés, a profitmaximalizálás céljából.

A fajtaválasztás gyakorlati szempontjai

Amikor ezekről a szempontokról kérdeztem Andrást, épp odaérünk a két Steinmann-ketrecben pihenő, vidám, élénk, egészségtől majd kicsattanó keresztezett egyedhez.

Rájuk mutatva sorra veszi az egyes testtájakat: „nézd meg milyen finom a feje, a csontozata” - mondta büszkeségtől telve — „de azért márt látszik rajtuk az izmoltság. Születéskor semmilyen problémát nem tapasztaltunk a 2-300 ellés során. A holtelések aránya itt alig 4-5%, míg a holstein állományban akár 6-7% is lehet időnként.”

A fehér kék belga érdekes egy fajta

Az egyedek a rendkívüli izmoltságukról, a dupla farizmukról, az ún. „culard” [külárd] jellegről ismertek. A negatív hírnév a nehézellések körüli sok probléma és a császármetszések gyakoriságának köszönhető.

Az állítás egyfelől igaz, de ez csupán a fajtatiszta tehenek és üszők sajátossága. Anyaként hasznosítva valóban szembesülhetünk ellési problémákkal, de a születendő keresztezett borjak semmivel sem okoznak több gondot, mint a normál holstein-fríz egyedek. Ráadásul a holstein-fríz állományokra javasolt tenyészbika-vonalak esetében nagy hangsúlyt fektetnek a kiváló fertilitási és növekedési erély mellett a könnyű ellés tenyészték tulajdonságokra. Ez utóbbi alapvető!

Csak és kizárólag megbízható tenyésztéssel rendelkező bikák-tól származó mélyhűtött szaporítóanyaggal végezzünk mesterséges termékenyítést!

A természetes fedeztetés a tejhasznú állományok esetében több szempontból sem jelenthet alternatívát. Nem adottak a technológiai feltételek. A természetes fedeztetésre vásárolt bika „zsákbamacska”, semmit sem tudunk az örökítőértékeiről, de tovább megyek, a fertilitásáról sem. Tejelő állományunkban alapértelmezésben adottak a mesterséges termékenyítés feltételei, a tenyészbika-kínálatból pedig a számunkra legkedvezőbb tulajdonságokkal rendelkező egyedeket választhatjuk ki. Az ár — megállapodás kérdése, de biztos állíthatom, hogy a tejhasznú fajták kiemelkedő bika-sztárjaihoz képest rendkívül kedvező, átlagosan 2.500 Ft/adag.

A borjak születésüket követően intenzív növekedéssel hálálják meg a tápanyagokban, különösen fehérjében és energiában gazdag táplálást. A teljes tej ideális számukra az első 60-70 nap során, az időszak vége felé természetesen hozzátáplálással, abrak kiegészítéssel. Jól láthatóan alig néhány hét alatt izomformáik vonatkozásában elhúznak holstein kortársaiktól. A születés pillanatában a holstein-frízre jellemző fekete foltok ezüstösen deres árnyalatán kívül alig látszik a különbség. Jól mutatja ezt a jobb oldali felvétel-sor, amely az elletőben készült az alig néhány órás borjakról. A fejformájuk a tejelő fajták borjainak fejéhez hasonló keskeny finomságot hordoz. Itt kell megemlítenem, hogy ez a tulajdonság, amely a széles medence/csípőcsont mellett az ellések során a fő nehézséget tudja okozni egy szűkebb szülőcsatornával rendelkező tehén esetében. Ezek az öröklődő tulajdonságok a fajtaválasztás során hátrányként jelenhetnek meg a szélesebb homlokú húshasznú magyartarka, az angus, illetve a meglehetősen erős csontozatot örökítő charolais fajták esetében.

Az értékesítés során újabb szempontok is előtérbe kerülhetnek. A felvásárlók a kiváló húsformát keresik, de az ivar szerinti különbségen túl, gyakran a szín-formalizmus művi „hibájába” esnek, vagy éppen ezzel próbálnak előnyhöz jutni az alkudozás során. A fedett fekete szín ilyenkor kifejezetten hátrányt jelent. Bár a limousin fajta testalakulása megfelelő lenne, de megfigyelték, hogy az F1-es utódoknál szinte minden esetben a „hátrányos” fekete szín jelenik meg, ezért mégsem ajánlhatjuk jó szívvel ideális keresztezési partnernek.

A fekete színnél maradva el kell mégis mondanunk, hogy az USA-ban a hasonló keresztezési koncepció első számú felhasznált húshasznú fajtája az angus. Ennek elsősorban az az oka, hogy ott a steak-kultusz dívik, a grillezett, BBQ készítéséhez a márványozott színhúsokat keresi a piac. Nálunk ez (sajnos) nem így van. A hazai piac „rendíthetetlenül” a pörkölt alapokon nyugszik... „nem tudunk olyan állatot mutatni, amelynek 200 kg láb-szárhúsa van, bár ezt keresnék...” - mondja András mosolyogva. „A keresztezéseket 2017-ben kezdtük. Ekkor azokra a tehenekre használtunk húsmarha spermát, amelyek a 3. termékenyítésre sem vemhesültek. Így a 4.-5. inszeminálást fehér-kék belgával

végeztük. Akkor még nem volt egyéb (genetikai) támpontunk, de ezzel megpróbáltuk kiselejtezni a szaporodásbiológiai okokból problémás egyedeket, holstein bikáktól pedig szexált spermát használtunk, így nem kellett számolnunk az állomány utánpótlásában nehézségekkel. Minden keresztezett borjút továbbértékesítünk, míg az anyaállat laktációs termelését nyomon követjük. Így 80-100 keresztezett borjú volt évente, de a kereslet rohamosan növekedett. Később már a leggyengébb laktációs teljesítményű (és saját indexpontszámú) tehénre első termékenyítésre is fehér-kék belgát használtunk. A szelekciós nyomás így 10-13%, 900-930 tehenrel számolva. Űzőkre eddig még nem próbáltuk, de így is két év alatt 290-300 borjú született ebből a koncepcióból.”

A felvásárlás hazánkban kétpólusú. Egyfelől egy gigászi méretű hazai vállalkozás szinte monopolhelyzete, másfelől pedig a török vevők hazai ügynökei jellemzik. A Mezőfalváról származó állatoknak — nem ok nélkül — rendkívül jó hírük van. A szájról-szájra terjedő sok jó tapasztalattal, a kiváló állategészségügyi státusszal és a kiemelkedő minőséggel érdemelték ki vevőik bizalmát. A cikk írásakor a keresztezett egyedekre 8-9 hónapos

Gazdasági számítások

hf x fehér-kék belga (fkb)

ivar	árbevétel 300kg-os élőtömeg esetén
bika	255 000 Ft
üsző	225 000 Ft

holstein-fríz (hf)

	árbevétel 600 kg-os élőtömeg esetén
holstein-fríz	252 000 Ft

árbevétel 300kg-os élőtömeg esetén

árbevétel 600 kg-os élőtömeg esetén

270 000 Ft

255 000 Ft

hf x fkb bika

227 500 Ft

225 000 Ft

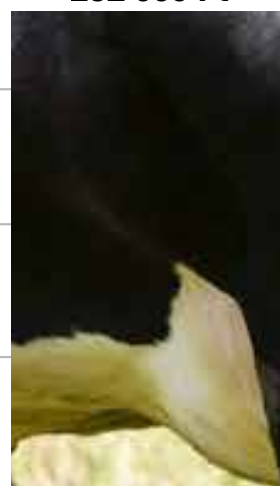

hf x fkb üsző

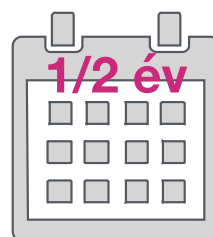
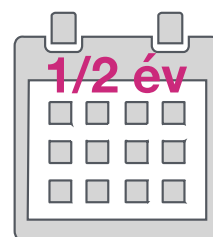
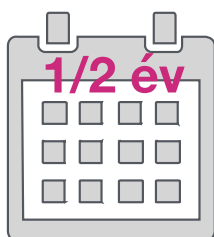
185 000 Ft

142 500 Ft

252 000 Ft

holstein-fríz

Értékesítési mutatók

fajta, kombináció	ivar	életkor értékesítéskor (hónap)	élőtömeg (kg)	átvételi ár (Ft/kg)	árbevétel (Ft)
hfxfkb	üsző	6	250-300	750	187 500-225 000
	bika			850	212 500-255 000
hf	bika	12	550-600	420	231 000-252 000
borjúértékesítés					
hf x fkb	bármely	2-3 hetes korban	50-58	1200Ft/kg	60-70 000
hf	bika	itatásos időszak végén	50-60	600 Ft/kg	30-40 000

várakozó listára kerül az érdeklődő, de a holstein-fríz borjakra is 2-3 hónapot kell várni. A keresztezett borjak értékesítése itt Mezőfalván szigorúan születési sorrendben történik. Nincs lehetőség az ivar szerinti válogatásra. Számításaik szerint az itatásos időszak végén, 60-70 napos korban lenne ideális az eladás gazdaság részéről, de a férőhelyekkel való gazdálkodási szempontok és a rendkívüli kereslet miatt valójában már 2-3 hetes korban elviszik a borjakat továbbnevelésre, későbbi háztáji hizlálásra. Természetesen az új helyükön folytatják a teljes tej itatását, majd később következik a fehérjében gazdag hozzátáplálás.

A keresztezettek értékesítési ára 1.200 Forint/kg, míg a holstein-fríz borjakért 600 Ft-ot kapnak.

A fajtatizta limousin vagy magyartarka növendék borjakat háztáji hizlálásra körülbelül 120.000 Ft-os áron veszik, míg egy ilyen 50-60kg-os keresztezett borjú hízóalapanyagot 60-70.000 Forintért vihetnek el a vállalkozók.

Gazdasági számítások

A hizlálás sarokszámai

A keresztezett egyedeket 250-300 kg súlyban érdemes eladni, hiszen ebben a korban éri el a gyors gyarapodási potenciállal jellemezhető életszakasz végét. A növekedés természetesen ekkor sem áll meg, de üteme, hatékonysága romlik. Ez nagyjából 6 hónapos kort jelent. Az ivarok közötti árkülönbőség: 750 Ft/kg üsző és 850 Ft/kg a bikák esetében. A holstein-fríz egyedek hizlálási végtömege 550-600 kg, amikor a piac jelenleg 420 Ft/kg árat ad érte. Ha kockás füzetben utánaszámolunk, akkor jól látszik, hogy az árbevétel nagyságrendileg összevethető, DE a pénzünkhöz fél évvel korábban juthatunk, és a többlet fél év takarmány: abrak, széna, valamint a tartási költsége tovább rontja hizlálásunk eredményességét.

A pasztörizáló megépítése

Írásom elején már megemlítettem azt, hogy a fehér-kék belga intenzív húsnövekedési erélyének optimális kihasználásához magas fehérjetartalmú takarmányokat kell etetnünk, illetve a korai életszakaszban a teljes tej itatása a legkedvezőbb. Itt Mezőfalván korábban a borjak havi tejpor igénye 3 tonna volt, amely közel 1,5 millió Forint költséget jelentett. A gazdaság 900-920 tehenének tejtermelése során a legnagyobb odafigyelés és a kiemelkedően jó állategészségügyi státusz mellett is keletkezik annyi értékesítésre alkalmatlan tej, amely pasztörizálás után képes fedezni a növendékállomány itatási igényeit. Ennek a beruházásnak a 6-7 millió Forintos beruházási költsége mindössze fél év alatt megtérült, és emellett kiváló élettani-emésztetőségi tulajdonságokkal rendelkező takarmányt kaptak.

Előnyök és hátrányok

A tejhasznú állományunk alsó, gyengébb genetikai képességekkel rendelkező szegmensének húshasznú- és azon belül a fehér-kék belga fajtaival történő keresztezése során néhány alapvető, feljebb bemutatott szempontot át kell gondolnunk.

Ha borjúkorban kívánjuk értékesíteni keresztezett egyedünket, akkor jelen pillanatban a háztáji hizlálással foglalkozók részéről nagyon komoly igényeket tapasztalunk. Több hónapos várakozó-listákról hallunk, de az ország nyugati részén van olyan gazdaság, ahonnan nehezebb eladni ezeket az egyedeket. Az átlagos árdifferenciál a holstein-fríz, illetve a keresztezett utódok között kétszeres.

Összefoglalva

Előnyök:

- HUNGENOM PROJEKT genetikai átvilágítás után nőivarú állományunkban a szelekciós nyomás fokozása a hirtelen létszámkiesés elkerülése mellett,
- a gyengébb genetikai képességű egyedek utódai nem kerülnek beállításra,
- tenyészetünk genetikai színvonala emelkedik,
- hatékonyabb tejtermelés csökkenő környezeti terhelés mellett,
- a keresztezett borjak könnyű születése,
- nagy növekedési erély korai életszakasztól kezdve,
- kifejezett húsformák,
- kitűnő piaci pozíció,
- magasabb átvételi ár mind borjú, mind vágásérett korban,
- olcsó szaporítóanyag,
- növekvő profit.

Hátrányok:

- megköveteli a rendezett, kiváló szaporodásbiológiai telepi körülményeket, hiszen az utánpótlás egy része más hasznosítási irányban kerül kivezetésre,
- igényli az intenzív hizlálást, tartástechnológiát,
- fehérjedús takarmányigény, a legeltetés önmagában nem elegendő,
- a hízó/vágómarha piac relatív ismeretlen értékesítési csatorna.

LITHARUMEN

**TELJESKÖRŰ VÉDELEM,
A MIKOTOXINOK MEGKÖTÉSÉVEL.**

Gratulálunk

3191612803 KE-CAMPUS ADÉL,
hazánk legnagyobb TPI
indexű egyede az augusztusi
tenyésztértékbecslés után
2718 TPI mutatóval.

Adél, a Semex genetikai
programjának kiváló egyede,
Roylane Shot Mindy 2079
VG-86 családjából, népszerű
tenyészbikánk Progenesis
Topnotch negyedik legnagyobb
tenyésztértékű európai lánya.
Gratulálunk a tenyésztőknek,
Zubor Tibornak és Kollégáinak a
Kaposvári Egyetemen a nagyszerű
eredményhez!

Keresse genomvizsgálati
szolgáltatásunkat Kollégáinknál!

ÉLETRESZÓLÓ GENETIKA

www.semex.hu

zban: Semex Genomvizsgálati Szolgáltatás

KE-CAMPUS ADEL

Topnotch x Apprentice x Supershot

Aranytörzskönyves avatás

Jakab Lajos

Újabb tehen került az aranytörzskönyvbe az **Agrobaracs Mg. Zrt.** tenyészetéből! 3281 Beles (15556 BG Teuton Wadex13782 Primus) hétszer ellett. Már hatodik laktációjában elérte a 100 ezer literes élettjeljesítményt. Legmagasabb termelését is a hatodik laktációjában produkálta, ekkor 14.256 kilogrammos 305 napos laktációt zárt. Legnagyobb napi teje 65,2 kilogramm volt. Gratulálunk az Agrobaracs Mg. Zrt. kollektívájának!

Az oklevelet Turcsányi Péter telepvezető és munkatársai vették át.

Szemegyeztető bírálat Mezőhegyesen

Kőrösi Zsolt

Október 9-11. között tartottuk soron következő szemegyeztető bírálatunkat a mezőhegyesi **Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt.** 11. majori tehenészetében.

Azon túl, hogy az időszakos statisztikai elemzéseket átnézzük és azokat a mindennapi gyakorlatban javítjuk, az áprilisban új küllemi bírálóként belépő Kovács Dániel kollégánk addigi munkájáról is szerettünk volna képet kapni.

Elmondhatom, hogy az adatok feldolgozását követően egyértelműen megállapítható volt, hogy a farmagasság-növekedés továbbra is jellemző a hazai populációra, úgy, mint a tőgymélység javulása és a függesztőszalag erősödése is.

A gyakorlati bírálat alkalmával fókuszáltunk a gyengébb szórás-képet mutató tulajdonságokra, valamint a tejelő erősség fő bírálati tulajdonság értékelésére.

A háromnapos szemegyeztető bírálaton ideális körülmények között dolgozhattunk házigazdáink jóvoltából, amiért ezúton is köszönetemet fejezem ki a Zrt. dolgozóinak.

„Aranyeső Dabason”

Sebők Tamás

Dabason, a **Lakto Kft.** tenyészetében több síkon, egyszerre több komoly beruházás folyik – új fejőház, új növendékistálló, nyáriszállás (legelőn) és egy nagymértékű energetikai fejlesztés – ezért a telep életébe az új Aranytörzskönyves egyedek megszokott színvonalon való minőségi felkészítése az ünnepségre nem fért bele a mindennapok sűrű tevékenységei mellett. A telepen folyó munkák azonban nem jelentették azt, hogy a tenyészet „nagy öregjei” megtorpantak volna a termeléssel. Az elmúlt időszakban a 11 új 100.000-es mellett Dabason egy újabb 130.000-es rekorder tehenet is üdvözölhettünk.

Az újonnan Aranytörzskönyvbe került egyedek:

1, 31913 0837 5 **Bimbó**

Született: 2010.07.25., hétszer ellett

21020 Ked Outside Jeeves-ET×15421 Lang-Norrbom Lombardy-ET

2, 31913 9429 7 **Csinos**

Született: 2009.03.14., nyolcszor ellett

16791 Vajhátizsenge Mtoto×18611 Paradise-DND Suede-ET

3, 31913 9610 9 **Bimbó**

Született: 2009. 07.19., hatszor ellett

19959 Diamond-Oak Appoint-ET×15421 Lang Norrbom Lombardy-ET

4, 31913 8829 0 **Sátán**

Született: 2008.01.01., hétszer ellett

17655 Ramos×16782 McCloe-Pond Trent

5, 31913 9760 7 **Alma**

Született: 2009.10.17., ötször ellett

16422 Alzi Juror Ford×16782 McCloe-Pond Trent

6, 31913 0956 3 **Klári**

Született: 2010. 10 15., ötször ellett

21560 Wa-Del Hayden-ET×19981 Wa-del Cashmere-ET

7, 31913 851 9 **Emma**

Született: 2007.07.08., hétszer ellett

18045 End-Road PVF Boliver-ET×13315 Mecsek Astre

8, 31913 9871 8 **Bánat**

Született: 2009.12.17., ötször ellett

20254 Nor-Bert Calypso-TW×18741 Medgyes Dörmögő Marty

9, 31913 9641 9 **Böske**

Született: 2009.08.05., hétszer ellett

16791 Vajhátizsenge Mtoto×15866 Enyingi Tatu Manfred-ET

BEMUTATJUK:

Sexcel

Sexed Genetics

Gyorsítsa meg a genetikai előrehaladást!™

Ez az, amire várt...

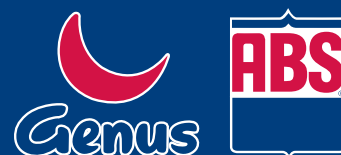
- **Áttörés a spermaszexálás technológiájában**
- **Megnövelt relatív vemhesülési ráta***
- **Listavezető bikáink szexált szaporítóanyaga is elérhető**

21. századi technológia alkalmazásával hozták létre az iparág legelismertebb szakértői a Sexcel™ szexálási eljárást, hogy ezáltal több, nagy genetikai értékű vehem legyen az Ön állományában.

Tel.: +36 79 564 094

www.abshungary.hu

*Az ABS Real World Data® adatai alapján

10, 31913 9785 4 **Ani**

Született: 2009.10.28., hatszor ellett

16422 Alzi Juror Ford×16782 McCloe-Pond Trent

11, 31913 9230 9 **Citrom**

Született: 2008.11.03., ötször ellett

20128 Wauregan-I C Morrie-ET×18112 Mainstream Prospect-ET

...és végül, de nem utolsó sorban a 130.000-es „rekorder” kategória legújabb egyede, 31913 8579 6 Béke

Született: 2007.07.20, kilencszer ellett

18723 Penn-England Garrison-ET×14642 Paulo-Bro RTL Demand TCG-ET

A fenti, tekintélyes számú egyednek köszönhetően a tenyésztésben eddig felavatott egyedek száma elérte az 53-at és a beruházások végeztével, mikor a telep ismét „visszaáll a rendes kerékvágásba” a környezet, technológia és a genetika erős hármasszögének köszönhetően a jövőben nagy valószínűséggel az Aranytörzskönyves tehenek száma még nagyobb lendületet vehet majd!

Komáromi Mg. Zrt., Csém

33211 0224 8 Pipacs

20372 Lang-England M Jackson-ET×19116 Regancrest-Mr Samuelo-ET

Az ős beköszöntével a **Komáromi Mg. Zrt.**-hez is menetrendszerűen érkezett az új Aranytörzskönyves tehen Pipacs személyében. A tízéves tehen a hetedik laktációjában érte el a 100.000 kg-ot példászerű termelési pályával. 11.000-ról indulva másodikként 13.000 kg, harmadikként már 15.363 kg-os standard laktációs termeléssel már közel 45.000 kg-os termelésnél járt. Napi rekordját, 74 kg tej/nap és legmagasabb laktációját – 15.767 kg – ötödiként produkálta. A termelés mellett a beltartalom sem került háttérbe, 7700 kg zsír + fehérje kg-mal Pipacs ebben a tekintetben is kiemelkedőt alkotott. Hét elléséből született 4 lánya közül még kettőre számíthat a tenyésztet: a második elléséből érkező, harmadik laktációját frissen indító, jelenleg 24.000 kg-nál tartó tehenre (apa: 24268 Weh Georgatus) és az utolsó elléséből világra jött 31180 Aot Silver Helix-ET apaságú üszőre.

Komlósi Gergő, Venczák Balázs, Molnár Csenge – és Pipacs.

Finom, éles, fiatalos, életerős. Pipacson nem igazán fogott a kor.

Hármas avatás Sárváron

Szabics István

Hármas aranytörzskönyves avatáson vettünk részt október 8-án a **Sárvári Mg. Zrt.** szitamajori tehenészetében. Sajnos közös kép nem készült, mert biztonságosabbnak láttuk egyenként felvezetni őket. Egyesével viszont nagyon kezesen viselkedtek a fotózás erejéig.

Egyed	Név	Születés dátuma	Ellés-szám	Apa KPLSZ	Max. napi tej /kg/
32615 2606 1	Lili	2005. 12. 19.	10	18433	49,4
32615 4349 5	Fecske	2008. 03. 15.	7	18045	52,4
32615 4499 3	Mókus	2008. 05. 29.	9	19324	52,1

Az elismerő oklevelet Péter Tamás telepvezető és csapata vehette át.

Újabb százezres avatást ünnepelhettünk a **Szombathelyi Tangazdaság Zrt.** Rangut majori tehenészetében szeptember 25-én. Hermina teljesítményével 16-ra emelkedett a telep aranytörzskönyveseinek a száma.

Egyed	Név	Születés dátuma	Ellés-szám	Apa KPLSZ	Max. napi tej /kg/
32395 6064 0	Hermina	2008.05.22.	8	19614	58,8

A kiváló teljesítményért járó oklevelet Varga Zoltán telepvezető, és munkatársai vehették át.

A robotizált fejés szakértője

www.fejorobot.hu

SAC RDS

FUTURELINE ELITE

- tőgybimbók automatikus mosása, szárítása,
- első tejsugarak külön fejése,
- tőgynegyedenkénti fejés,
- tőgynegyedenkénti fejőkehely leemelés – nincs vakfejés,
- minden fejőkehely leemelés utáni fertőtlenítése,
- tőgynegyedenkénti tej vezetőképesség mérés,
- automata fejés utáni tőgybimbó utófertőtlenítés és ápolás,

- automata egyedi lábvég fertőtlenítés,
- automata abrakadagolás,
- ivarzás és kérődzés megfigyelés,
- a tehének GPS egyedi helymeghatározása az istállóban,
- egyedi tejmérés,
- egyedi válogatás,
- stressz mentes fejés – nyugodtabb, több tejet termelő állomány.

Beszámoló őszi csülökápoló tanfolyamunkról 2019. szeptember 2-6.

Györkös István

Tanfolyamunknak, mint már hagyományosan is, a szolnoki alcsiszigeti **Gazdaképző Kft.** iskolája adott otthont. Az iskola tanfolyamainak sorában éppen az inszeminátor képző csoport programja is megkezdődött programunkkal egy időben, de attól eltérő szervezéssel. Tanulócsoportunk tagjai időben megérkeztek, ki éppen Angliából, ki pedig az ország másik részéből. Tanulóink szállás és tantermi elhelyezését, adminisztrációs ügyeit, valamint a gyakorlati képzés biztosítását *Ecseki Mihály*, az iskola vezetője segítette maradéktalanul. A gyakorlatokat a Jász-Föld Zrt. 1000 férőhelyes holstein-fríz tehenészeti telepén végeztük Jászládányban, ahol *Vincze István* telepvezető és *Dr. Győri Dorottya* állatorvos voltak minden szükségesben segítségünkre. Szívélyes és hatékony segítségüket ezúton is köszönjük.

Csoportunk résztvevői a következők voltak:

Dr. Bialkó Vince állatorvos	Fish-Vet Kft., Szögliget
Korom Ádám szakmunkás	Kisdombegyházi Agro-Ferr Kft.
Nagy Szabolcs László, vállalkozó	Molnasecsöd,
	egy Bristol melletti farmról, Anglia
Sulyok Dóra állatorvostan-hallgató,	Budapest, Siófok
Szakál Tibor Attila gazdálkodó,	Pocsaj
Szél Dávid telepvezető	Kisdombegyházi Agro-Ferr Kft.
Terdik János szakmunkás	Chjaviza Kft., Tiszaalpár

Csoportunk tagjai között – végzettségük szerint – volt 3 fő szakmunkás képzettségű, egy fő állategészségügyi technikus, egy fő telepvezető, egy fő állatorvostan-hallgató és egy fő állatorvos. Mindnyájan szereztek már gyakorlatot holstein-fríz telepeken, a fajtát is megismerték és részben még húsmarha állományokkal is dolgoztak, de a csülökápolás gyakorlatában részletesebb ismereteket kívántak szerezni. Résztvevőink képzettsége és gyakorlata láthatóan elég jól tükrözte hazai telepeink szakmai jellegű viszonyait, nevezetesen a csülökápolás technikai, állatkezelési, műszakvezetői, telepvezetői és állategészségügyi feladatainak ellátását. Így – miután az említett feladatkörök egymással is összefüggnek – elméleti és gyakorlati tennivalóink sorában kitérhattünk mindezekre a fontos szakmai területekre a csülökápolással összefüggésben és azok egymás közti viszonyaira is. Az adott szakterületek képviselői röviden elmondhatták, hogyan érinti őket a csülökápolás és általában az állatok megfelelő mozgásképességének fenntartása. Ilyen jellegű megbeszéléseink jól illeszkedtek tananyagunk bizonyos részleteihez is, méghozzá kellő hitelesség mellett.

Szakmai programunk vonalvezetését a tanulóink rendelkezésére bocsátott tankönyvünk jelentette, ami csupán a kiindulást és az irányt, valójában csak az ismeretalapot képezte, mert aztán, mindjárt a programunk kezdetén, résztvevőink egyenként vázolták is bizonyos elvárásait, problémáikat, melyek otthoni munkájuk során felvetődtek és azokat meg is kívánták majd oldani várható ismereteik birtokában. Ez a korai, személyes megbeszélésünk adta ezután munkánk valódi aktualitását. Tankönyvünk részleteinek áttekintése, majd visszatérő átolvasása mindehhez valójában bizonyos háttérsegítséget adhatott a rövidesen megkezdett gyakorlati munkáink során. Napokig tartó gyakorlataink, bár reggeltől egyre inkább délutánig tartottak, de persze mégiscsak rövid időszaknak bizonyultak, mert sánta teheneket kezeltünk folyamatosan. Munkánk fő szempontja a sántaság kezelése volt, ami jól egyezett résztvevőink említett személyes érdeklődésével is. Az ilyen tehenek – egyébként egészséges – lábvégein ugyanakkor a már előzetesen megismert funkcionális csülökápolást is gyakorolhatták résztvevőink, miután már az alapvető munkavédelmi, állatkezelési szabályokat megismerték és a szükséges eszközökkel is megismerkedtek.

Nem túl nagy létszámú csoportunk lehetőséget adott arra, hogy már a második tehenénél megkezdhattuk a tanulók ismételt gyakorlását. Ily módon mindenkire többszörösen is sor kerülhetett – a többiek figyelme és kritikája mellett – és közben már tapasztalataik és gyakorlati fogásaik összekapcsolását is kipróbálhatták. Ehhez hozzátartozott, hogy munkakezdekor gyorsan áttekintve feladataikat, valamilyen elgondolássor szerint végezzék gyakorlati teendőiket. Már a tanult sorrend szerint kellett dolgozniuk. Erről adott esetekben a többiek is tájékoztatták. Az egyes lábvégbetegségek biztos elkülönítése, azok lényeges körfejlődési stádiumainak felismerése és bizonyos kezelése természetesen időt és több gyakorlást igényelt. Egyes lábvégbetegségek kezdeti tünetei alapján egyre inkább sikerült megítélniük a sántaság megelőzésének lehetőségeit is az éppen elvégzett szakszerűbb technikák alkalmazásával. Előrehaladottabb stádiumú lábvégbetegségek esetén viszont csoportunk állatorvos tagjainak hatékony együttműködésére lehetett számítani a kezelések irányaira és részleteire vonatkozóan és a szükséges utókezeléseket is meg lehetett beszélnünk. Ezekben a megbeszélésekben, kritikusabb esetekben, mindenki aktívan részt is vett. Munkánk fő szempontja volt, hogy az állatok mozgását, kondícióját csülökápolásuk előtt és azt követően is megítéljük és az volt a cél, hogy a tehenek bizonyos mozgásképességét továbbra is segítsük, a lehetőségekhez képest fenntartsuk. Ehhez résztvevőinknek a tehermentesítés természetes és mesterséges módozatait is mindig mérlegelniük és lehetőleg gyakorolniuk is kellett.

Munkánk során a tehenek kondíciójának megítélésére is érdemes volt figyelniük, hiszen pl. a gyenge kondícióban lévő teheneknél már szinte biztosan előrehaladott stádiumú talpfekélyt is észlelhettek, vagy pl. a túlkondíciósok esetében azok nehezebb kezelhetőségére is készülniük kellett. A tehenek befogása, biztonságos rögzítése és gyors elengedése is hozzátartozott gyakorlatainkhoz. Figyelni kellett ápolás közben a tehenek viselkedésére, biztonságára, de a csülökápoló biztonságára is. Ennek a munkának mindig része a balesetveszély, amit visszatérően is tudatosítaniuk kellett tanulóinknak. A gyakorlatok elvégzése alatt a különböző kéziszerszámok kezelése, használata szinte mindnyájuk számára újszerű és fontos volt. Már

AZ ARANY STANDARD A TŐGYÁPOLÁSBAN

Hatékony tőgybimbó-fertőtlenítés
prémium termékekkel

PRE-GOLD

UDDERgold[®]
PLATINUM

4XLA[®]

Alcide
Milk **gold** Standard

a második naptól a szükséges műveletsorokat fogóval, csiszológéppel és késekkel végezhetők és az adott műveleteket gyakorolhatták is. Mindeközben többféle kést és csiszolókorongot, sőt gépet is ki lehetett próbálniuk. Így közvetlenül megítélhették a jobb, vagy kevésbé megfelelő eszköz minőségét is. Gyakorlataink végén sikerült alkalmat találni a kések szakszerűbb élezésének kezdeti elsajátításához is. Ennek eredményeképpen a másnapi munkákat már élesebb késekkel lehetett kezdeni mindenkinek. Minden ilyen munkánál tekintetbe vesszük a ráfordított időt is. Persze ismert, hogy a jó minőségű munkához idő kell, de ez bizonyos időszakaszt is jelent, azaz nem lehet adott munkát sem elkapkodni, de túlzottan hosszú ideig elhúzni sem. Így pl. ha valaki túlzottan hosszú ideig dolgozik, az még nem jelenti azt, hogy feltétlenül alapos is. Ezt a bizonyos időt is lehetett gyakorolni, mert az utána következő bírálatnál kiderült, hogy éppen több időt kellett volna a műveletsorra fordítani, vagy talán kevesebb is elég lett volna.

Tanulóink háttérismeretei munka közben és megbeszéléseink alatt is bővültek, melyek valójában bizonyos szempontokat adtak a gyakorlati munkához. A bővülő szempontrendszer alapján résztvevőinknek meg kellett találniuk az ezen szempontoknak leginkább megfelelő gyakorlati fogásokat is. Természetesen előfordult, hogy vagy egyes szempontok nem voltak megfelelőek, vagy éppen hiányosaknak bizonyultak, esetleg jók voltak az elgondolások, csak a szükséges kézügyesség nem volt még elegendő a jobb eredmény eléréséhez. Ez is mutatja annak szükségességét, hogy később is gyakorolnia kell annak, aki ezt a munkát majd rendszeresen végezni fogja.

Összességében minden bizonnyal hasznosan sikerült zárni tanfolyamunkat, amit az is jelzett, hogy a rendelkezésünkre álló szűkre szabott időt meglehetősen jól használta ki a csoport minden tagja, mindvégig a munkára és egymásra is figyelmesek voltak, az elméleti anyagot egyénileg igyekeztek feldolgozni és a gyakorlatokon is a kellő ügyességgel, érdeklődéssel vettek részt. Mindezt az átlagot is meghaladóan jó vizsgaeredményeik is mintegy visszaigazolták. Reméljük, hogy mindennek majd a hétköznapi életben is hasonló folytatása lesz. Végezetül beszámolóinkat résztvevőink rövid, személyes véleményével zárjuk.

Dr.Bialkó Vince: az állategészségügyi kezelés alatt álló, 450 tehénből és tenyészbikákból álló charolais húsmarha állományunkban alkalmanként kell elvégeznünk a tehenek funkcionális csülökápolását, esetenként lábvégeik gyógykezelését. Többnyire a tenyészbikák lábvégeit kell gyakrabban és fokozott ellenőrzéssel kezelnem, hiszen húsmarhák lábvégapótlásában a tenyészbikák lábvégeinek egészségét fokozott gondnal kell fenntartanunk a megfelelő szaporulati mutatók érdekében. A tanfolyamon elvégzett gyakorlatok, az eszközök használatának gyakorlása és az időközi megbeszéléseink jól segíthetik majd munkámat. Az egyes szarvasmarha fajták lábvégapótlásában kisebb, jól követhető eltérések vannak, melyek között a holstein-fríz fajtával összevetve a legeltetett húsmarha kevesebb ilyen gondozást igényel. A technológiák okozta hatások bizonyos mértékig eltérőek. Így pl. a körmök szarurepedései a húsmarhák között gyakoribbak.

Korom Ádám: a 400-as holstein-fríz tehénállományunk sántasági kezeléseiben veszek majd részt munkatársammal. Korábban már megfigyelhettem ezt a munkát, most pedig sok részletét megtanulhattam, gyakorolhattam is. Ezt majd otthon gyakorolhatom még. Az elméleti és gyakorlati feladatok megismerése számomra hasznos volt. De ilyen volt a késleltető gyakorlat is, melyen örömmel és eredményesen vettem részt. Ennek otthon szintén hasznát látom, hiszen késeinket naponta éleznünk kell majd, még a csiszológép használata mellett is.

Nagy Szabolcs László: jelenleg Angliában, Bristol mellett egy 500 tehénes tejtermelő farmon vagyok középvezető. Közvetlenül innen utaztam a tanfolyamra és utazom is vissza. Örülök annak, hogy ezt a csülökápoló munkát a gyakorlatban is megismerhettem, mert állategészségügyi technikai végzettségembe jól beleillik. Hozzánk a farmra hetente jár ki két szakember a sánták kezelésére. Miután azonban az alkalmilag megsántult teheneket egy-két napon belül kezelniük kellene, ezért ezek gyorsabb kifogásában és kezelésében valószínűleg hatékony munkát végezhetek majd. Örültem az eszközök gyakorlásának, hiszen majd a farmon hasonlókkal dolgozom. Mindehhez a tankönyvi anyagot is igyekeztem forgatni, amire később is szükségem lehet. Úgy látom, hogy hasznosan töltöttem a tanfolyam idejét, amiért érdemes volt ideutaznom.

Sulyok Dóra: negyedéves állatorvostan-hallgatóként már bizonyos ideje foglalkozom szarvasmarha egészségüggyel és holstein-fríz tejtermelő telepeken is végzek többféle gyakorlatot. Szakdolgozatommal kapcsolatos vizsgálataimat is tejtermelő tehenészetben folytatom. Így a lábvégapótlás és a lábvégbetegségek gyógykezelésének gyakorlata bővíti szakmai tájékozottságomat, ezért hasznosíthatók is számomra az itt szerzett ismeretek. A tanfolyamon végzett gyakorlatokat érdekesnek és követhetőnek találtam. Itt szerzett tapasztalataim megerősítették számomra, hogy állategészségügyi szempontból milyen fontos a tejelő tehenek lábvégeinek egészségét fenntartani. Mindebben a tanfolyam ismeretanyaga és gyakorlatai hasznos segítséget nyújtottak.

Szakál Tibor: családi gazdaságunkban 30 fejőstehén állományunk van, melyek rendszeres csülökápolását majd én végzem a tanfolyamon megismertek szerint. Korábban már segédkeztem hasonló munkákban, de itt a tanfolyamom részleteiben is megismerhettem ezeket a teendőket, beleértve a kézi- és gépi eszközök kezelését és karbantartását is. Az egyes betegségek gyógykezelését természetesen állatorvosi felügyelet mellett végezzük, de ebben az elvégzett gyakorlatok után biztosan hatékonyabban tudok majd részt venni. A megismert lábvégbetegségek megelőzésében is remélem, hogy sikerül eredményeket elérnem.

Szél Dávid: 400 tehénes holstein-fríz gazdaságunkban telepvezetői feladataimhoz tartozik a csülökápolás munkáinak szervezése, irányítása is. Évente két alkalommal elvégezzük a teljes állomány csülökápolását és állatorvosunk segítségével az időközi sántaságot is kezeljük. Utóbbi feladatunk gyakran egyszerre több tehen gyors csülökápolását is szükségessé teszi, ezért ebbe a munkába szeretnénk szakszerűen és hatékonyan segíteni a tanfolyamon megismertek szerint. Mindezzel a sántaság megelőzését is valószínűleg jobban segíthetjük ezután, hiszen munkatársammal ketten is részt vettünk a tanfolyamon.

Terdik János: holstein-fríz tehénállományunk 700-as, melyet évente két alkalommal külső csapat körmőz meg. Ebben korábban már én is segítettem, de szakismereteim még hiányosak voltak az önálló munkához. A tanfolyamon a sántaság kezelésének módjaival foglalkoztunk. Ez jó felkészülésnek tűnik, tekintve, hogy minden kis részletet is megbeszélhettünk munka közben és közvetlenül segítheti az otthoni munkámat, amit majd egy munkatársammal együtt végzünk. Ismereteimet az otthoni állományban szerzett gyakorlattal persze tovább kell bővítenem. Időben kell kifognunk a sántuló teheneket és szakszerűen ellátni azokat. Ebben a tanultak szerint próbálok majd eljárni, hiszen megtanultam géppel és kézi eszközökkel dolgozni, de persze a további gyakorlás nem fog megártani, sőt szükséges is lesz. A tanfolyamon beszélgettünk a csülökbetegségek megfelelő utókezeléseiről is, amit én is fontosnak látok és megpróbálok majd állományunkban ezt is jobban végezni.

Kis- és nagyüzemi borjúnevelés **ALMA PRO**-val

Természetes tartási körülmények, kiváló hozam

- milliliter pontos tejmérés
- parallel itatás egyszerre 4 álláson
- teljestej itatás
- automatikus cumifertőtlenítés vízzel és szerrel
- automata rendszermosás savas és lúgos vegyszerrel
- 12"-os magyar nyelvű érintőképernyő

automatikus cumifertőtlenítés

Tekintse meg bemutatótermünkben,

illetve kérjen hazai referencia látogatást!

tel.: +36 70 600 3664

www.stallprofi.hu/urban

**TAKARMANYOZÁSI
MEGOLDÁSOK**
*borjaknak
fejlesztve*

Stallprofi

Istállótól a biogázig

A jövő embriói velünk születnek

A legnagyobb genetikai előrehaladás, a leggyorsabban!

IVF Bioscience teljes médium
és fogyóeszköz kínálata

Minitube médiumok,
fogó- és transzfer eszközök

Vállaljuk embrió-és IVF laborok
teljes kialakítását, folyamatos eszközellátását.

smaXtec

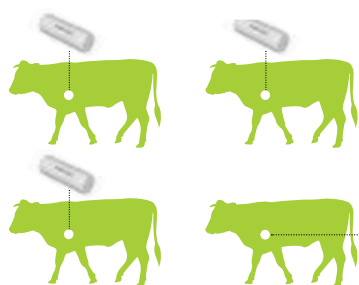
INSIDE MONITORING

A telepirányítás jövője

A smaXtec rendszer az első olyan belső megfigyelő rendszer, amely segítségével folyamatosan figyelheti tehenei ivarzását, egészségi állapotát és takarmányozási igényét!

A rendszer automatikus riasztásokat küld az anomáliákról akár okostelefonra is, ezért kezelése egyszerű, gyors és hatékony nagy állományoknál is.

A rendszer kompatibilis a legnépszerűbb hazai farmmanager programmal is.
Az Agárdi Farm és a Dunakiliti Agrár is itt találta meg a megoldást.

Mozgási aktivitás
Testhőmérséklet
pH-érték

Bővebb információért forduljon bizalommal kollégáinkhoz!

KÖZPONTI VEVŐSZOLGÁLAT: +36-1/3838-138 ; +36-30/4455-555,
vevoszolgalat@anitech.hu

Rendelésfelvétel: hétköznap 8⁰⁰-16⁰⁰ óráig

Áruházaink:

H-8000 Székesfehérvár, Homokosor 7. | Nyitva tartás: H-P: 8-17

H-1144 Budapest, Remény u. 42/a | Nyitva tartás: H-CS: 8-17; P: 8-16 SZ: 9-14

H-4030 Debrecen, Monostorpályi út 5. | Nyitva tartás: H-P: 8-17

„Méréssel a világ megismerhető”

PHYLAXIA LABOR

**SZÉLES KÖRŰ
SZOLGÁLTATÁSOK AZ
ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI
DIAGNOSZTIKÁTÓL
AZ ÉLELMISZER
MIKROBIOLÓGIÁIG**

ÉLELMISZER-
MIKROBIOLÓGIAI
VIZSGÁLATOK

TAKARMÁNY-
MIKROBIOLÓGIAI
VIZSGÁLATOK

KLINIKAI
BAKTERIOLÓGIAI
ÉS PARAZITOLÓGIAI
VIZSGÁLATOK

VÍZ-
MIKROBIOLÓGIAI
VIZSGÁLATOK

KÖRNYEZET-
HIGIÉNIAI
VIZSGÁLATOK

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI
DIAGNOSZTIKAI
SZOLGÁLTATÁSOK

148/2007.(XII.8.) FVM
RENDELET HATÁLYA
ALÁ TARTOZÓ
VIZSGÁLATOK

SZEROLÓGIAI
VIZSGÁLATOK

ELÉRHETŐSÉGEINK: 8200 Veszprém, Mártírok útja 11/A. Telefon: +36 30 990 7140 E-mail: labor@phylaxialabor.hu

ANITECH **RENDKÍVÜLI AKCIÓ!**

Akár raktárkészletről is, 1000 és 3500 literes tejhűtők a készlet erejéig!
(Ilgény szerint nagyobb méretben is, ahol a szállítási határidő egyedileg változhat)

**CSAK
4 199 000 FT
+ÁFA**

Az ár a szállítás
és beüzemelés
költségét nem
tartalmazza!

Milkplan MPP 3500 tejhűtő automata mosó rendszerrel

Technikai adatok: Maximum kapacitás: 3580 liter; Hűtőegység típusa: MTZ64; Hálózati igény/adatok: 380 - 400 V / 50Hz; Hűtő egység kapacitása: 13520 W / 5,3 Hp;
Minimális Áram felvétel (minimálisan szűks. biztosíték) 10,7 A; Teljesítmény: 5435 W; Fejések száma: 4; Anyaga: Rozsdamentes acél 18/10 DIN 1.4301 (AISI 304).

Bővebb információért forduljon bizalommal kollégánkhoz!

Albertzki Zoltán - Értékesítési menedzser
Mobil: +36 30 511 2846
E-mail: albertzki.zoltan@alpha-vet.hu

Áruházaink:

H-8000 Székesfehérvár, Homokosor 7. | Nyitva tartás: H-P: 8-17
H-1144 Budapest, Remény u. 42/a | Nyitva tartás: H-CS: 8-17; P: 8-16 SZ: 9-14
H-4030 Debrecen, Monostorpályi út 5. | Nyitva tartás: H-P: 8-17

Precíziós üszőnevelés

dr. Csomai-Galamb Eszter

Az intenzív tejtermelő rendszerek összes költségének 15-20%-át az üszőnevelés költsége teszi ki (takarmányozás, tartás, állategészségügy; Heinrichs, 1993). A tejelő állatok a születéstől az első ellésig terjedő életszakaszukban nem generálnak bevételt, így az üszőnevelési költségek megtakarításának legnagyobb lehetősége az első ellési életkor csökkentése (Tozer és Heinrichs, 2001). Mindezzel javítható az élettéljesítmény, valamint az állomány éves tejtermelésének fokozásával többlet árbevétel realizálható (Lin és mtsai., 1988). Ennek megvalósításához azonban a tenyésztésbe vételt megelőző időszak során jelentősen növelni szükséges a napi súlygyarapodás mértékét, amely kizárólag intenzív, tudatos takarmányozással valósítható meg.

Az üszők korai tenyésztésbe vétele, és egyben az intenzív nevelés (>700 g/nap ADG) ellen szól, hogy sok esetben az első laktációs tejtermelés csökkenéséről számoltak be (Van Amburgh és mtsai., 1998; Lammers és mtsai., 1999; Radcliff és mtsai., 2000). Mindezt azzal magyarázták, hogy a nagy energiatartalmú fejadagok alkalmazása ugyan serkenti a vázizomzat növekedését az ivarérettség előtt, de egyben károsítja a tőgy epithelsejtjeinek fejlődését, aminek kisebb mértékű tejtermelés a következménye (Sejrsen and Purup, 1997). Az elmúlt 5 év génexpressziós vizsgálatai azonban igazolták, hogy a tőgy szöveti differenciálódása és fejlődése – az ivarszervekhez hasonlóan – genetikailag meghatározott módon a testtömeg-gyarapodásához kötődik, így a takarmányadag magasabb energiaszintje nem hat közvetlenül a tőgy fejlődésére.

Továbbá, a nagyobb mértékű súlygyarapodás az élet első néhány hónapjában kedvezően befolyásolja az élettéljesítményt, mintsem hogy csökkentené a tejtermelést (Deniels és mtsai., 2009; Van Amburgh, 2011; Soberon és mtsai., 2012). A nevelési fázisokhoz tartozó célszámokat az 1. táblázat szemlélteti.

1. táblázat: A testtömeg alakulására vonatkozó ajánlások a kifejlettkori testtömeg (Mature Body Weight; MBW) %-ában (Van Amburgh és mtsai., 1998; 2004; 2011; NRC 2001; CNCPS 3.0 – Cornell Net Carbohydrate and Protein System, 2016)

	Ajánlások a kifejlettkori testtömeg %-ában
születéskori	6
választáskori	12-14
ivarérettség	42
tenyésztésbe vétel	55
1. ellés előtt	91
1. ellést követően	82-85
2. ellést követően	92
3. ellést követően	96

Az első ellési életkor optimumát ma 22-24 hónapban határozzák meg, amikor is az üszők testtömege a kifejlettkori testtömeg 82-85%-át kell, hogy jelentse. A Cornell Egyetemen folytatott vizsgálatok alapján a választás előtti időszakban elérhető átlagos napi súlygyarapodás (ADG) – a takarmányozás intenzitásától függően – **0,10 kg-tól 1,53 kg-ig terjed**. Számításaik szerint a választást megelőzően 1 kg-mal fokozva az ADG-t – azaz a napi testtömeg-gyarapodást –, az első laktációs tejtermelés 1113 kg-os növekedést mutat. Továbbá, az ivarérettséget megelőző nevelési periódus során az ADG 1 kg-os javulása az első laktációs tejtermelés 3281 kg-os növekedésében mutatkozik meg (Soberon és mtsai., 2012).

2. táblázat: Energia- és fehérjeszükségleti értékek a születéstől a választásig eltérő ADG esetén (Van Amburgh és Drackley, 2005)

ADG, g/nap	DMI, kg/nap	ME, MJ/nap	CP, g/nap	CP % (száraz-anyagban)
200	0,54	10,1	94	18
420	0,64	12,2	150	23,4
610	0,77	14,6	207	26,6
800	0,91	17,2	253	27,5
1000	1,2	20,1	307	28,7

Abban az esetben azonban, ha az első elléskori testtömeg elmarad a kívánatostól, az első laktáció során a tejtermelés és az újravemhesülés folyamata zavart szenved. A választástól a termékenyítésig terjedő felnevelési időszak során alkalmazott túlzott energiabevitel következménye pedig az üszők túlkondíciója, ami ugyancsak az első laktációs tejtermelés csökkenésében mutatkozik meg (Van Amburgh, 2004).

A helyes nevelési technológia kialakításához mindenképp figyelembe kell vennünk az állományt jellemző kifejlettkori testtömeget (MBW). Ezt követően ki kell tűznünk a kívánt célt az első ellési életkorra vonatkozóan. Ezen paraméterek pontos ismeretében határozhatók meg az optimális napi súlygyarapodási értékek, a szükséges szárazanyag-felvétel, valamint az aktu-

álisan alkalmazandó takarmány kémiai összetétele (CNCPS 6.1, 2011; CNCPS 6.5, 2015.). Tekintettel arra, hogy az állományokat jellemző MBW-ben jelentős eltérések tapasztalhatóak, az üszőnevelés során alkalmazott takarmányozási rendszert telepre adaptált módon kell megvalósítani.

A kifejlettkori testtömeg pontos ismerete, mint fő faktor az üszőnevelés stratégiájának kialakításában

A felnevelési időszak során a növekedés energia- és fehérjeigényét legtöbb esetben csupán az aktuális testtömeg figyelembe vételével kalkuláljuk, eltekintve attól a fontos tényről, hogy az adott testtömeg hány százalékát képezi az MBW-nek. Az azonos

súlyú, de eltérő genetikai adottságokkal rendelkező üszők napi metabolizálható energia szükségletében akár 20% különbség is lehet. A kisebb testtömegre determinált üszők ugyanazon energiaértékű takarmányozás mellett több zsírt és kevesebb fehérjét deponálnak egységnyi súlygyarapodás mellett. Ellenkező esetben pedig a nagyobb testtömeg-potenciállal rendelkező, rámasabb egyedek ugyanazon fejadagon tartva hiányt szenvedhetnek a számukra szükséges metabolizálható fehérjéből. (1 egység fehérje beépülésével egyidejűleg 3,6 egység víz beépülésével kell számolnunk. A víz fajsúlya nagyobb, mint a zsír, így a nagyobb MBW-vel jellemzett egyedek súlygyarapodása intenzívebb kell, hogy legyen adott kor illetve testtömeg esetén.)

**A szükséges napi súlygyarapodás meghatározása (kg)
a tenyésztésbevételt megelőző felnevelési időszak során:**

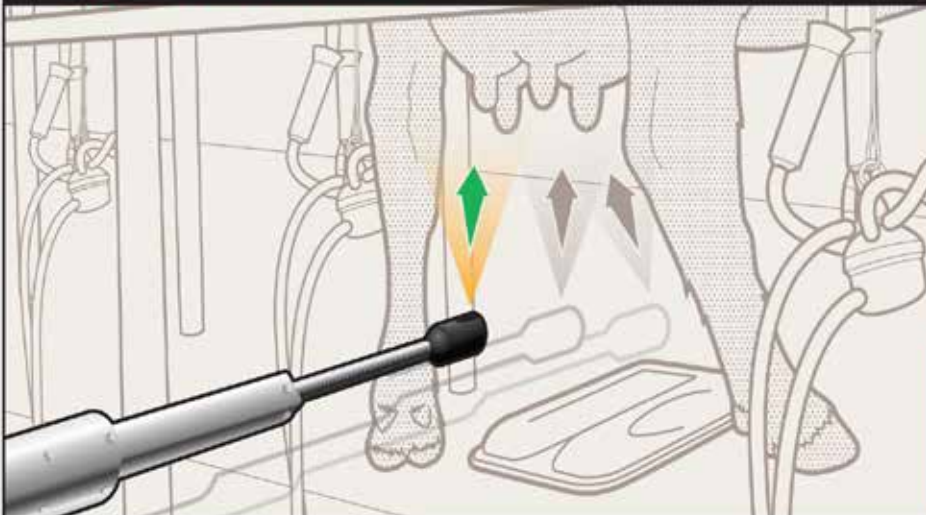
$$\frac{[(MBW, \text{ kg} \times 0,55) - CBW, \text{ kg}]}{[(\text{az első ellési életkor, nap} - 280) - \text{aktuális kor, nap}]},$$

ahol: MBW, kifejlettkori testtömeg (Mature Body Weight)
CBW, aktuális testtömeg (Current Body Weight)

TEATWAND EXACT

Automatikus tőgyfertőtlenítő rendszer
körforgó fejőházi technológiához

MUNKAERŐ MEGTAKARÍTÁS, 6-10 HÓNAPOS MEGTÉRÜLÉS!

MILK CENTER KFT.
www.milkcenter.hu | +36 1 302 3041

Több, mint 500 működő egység világszerte. Bármely típusú külső fejékes körforgó fejőberendezés pontos, megbízható és szertakarékos, automatikusan működő tőgyfertőtlenítő rendszere. Egyaránt alkalmas elő- és utófertőtlenítésre, kiváltva ezzel a drága élő munkaerőt a fejőházban.

Gyorsan megtérülő, megfizethető technológia. Kérje szakembereink segítségét!

Teatwand EXACT

+36 30 220 9574

mc@milkcenter.hu

„Jobb takarmány egy jobb életért” a Cargill megoldásai a robotika kihívásaira

Robotika, robotizáció, precíziós gazdálkodás. Ezek az utóbbi időszak meghatározó fogalmai az ágazatban, nem véletlenül, hiszen a gazdasági „életkörülmények” és feltételek, mint alapvetően a munkaerő egyre növekvő hiánya, mindinkább az önálló gépi technológiák felé tolja el a gondolkodásunk irányát. Egyre jelentősebb kutatások jelennek meg e tárgykörben, igaz ez az állategészségügyi megoldásokra éppúgy, mint a talán legfontosabb „biológiai tényezőre”, a takarmányozás kérdéskörére. Mert etetni itt is kell. Mert a robotizált rendszerben is optimálisan kell kiszolgáltatni az állományunkat. Sőt, precízen.

Szeptember elején a 'PoweRobot Club' keretében mutatta be a hazai érdeklődő tenyésztőknek saját, robotizált istállóira kifejlesztett takarmányozási megoldásait a Cargill, mint a világ egyik legnagyobb kutató-fejlesztő háttérrel rendelkező takarmányozási világcége. Olyan egyértelmű, jól alkalmazható és egyszerű technológiát fejlesztettek, melyben a részletek is fontosak. Fejlesztéseiket precíz és nagyszámú alapadatra építik, hiszen ők rendelkeznek a világ egyik legnagyobb takarmánykomponens-adatbázisával, mely jórészt a NIR-technológiára épít.

A takarmányozási üzletágat *Bárány Péter*, a cég szarvasmarha ágazati igazgatója vázolta röviden, majd az olasz tenyésztetek fejlődésének útját *Sebastiano Bergamaschi* mutatta be részletekbe menően. Olaszországban is minden a koncentráció irányába hatott az elmúlt évtizedekben, hiszen míg 2000 óta a cégek száma 75.000-ről 30.000-re csökkent, addig az állomány mit sem változott, ma is 1,8 millió tehén termel. Nagyobb és hatékonyabb cégek jöttek létre.

A szarvasmarhatenyésztés főleg a gazdagabb északi régiókra jellemző, a tej 70%-át sajtként értékesítik. Ennek szintén 70%-a ráadásul az eredetvédett minősítést is magán viseli, s ez a jelentős hozzáadott érték-többlet bizony már elbírja a 40 eurocent feletti átvételi árat is. A folyadéktej ára 40 cent alatt marad. Érdekes és korrekt adatokat hallhattunk a telepi költségösszetételre vonatkozóan is:

Költség jellege	%-os megoszlás	Költség €-ban (€/100 kg tej)
Takarmány	60	20-24
Munkaerő	18	5-8
Állategészségügy	7	2-3
Energia	3	1-1,5
Pénzügyi Kiadások	9	2-5
Egyéb	3	1-1,5

Évek óta hozzánk hasonló gondokkal küzdenek, kevés a szakképzett munkaerő és a generációváltás is egyre nagyobb gondot jelent; a vállalkozásokat átvevő, megöröklő fiatalok nem akarnak a napi „robotban” részt venni. A '90-es évektől ezért terjednek a robotok, 60% Lely, 30% Delaval és 10% GEA az országos megoszlás. Célként jelentkezik a munkaerőigény csökkentése, a

fejlesztés, modernizálás igénye, a termelékenység növelése. Családi gazdaságokban fő kérdés a szabadidő-igény növekedése is. Fontos tapasztalat, hogy a telepítő cégeknek megfelelő műszaki háttértámogatást és szervizhálózatot is tudniuk kell működtetni, mert ettől bizony döntően függ a tenyésztő választása...

Egyaránt léteznek szabad és irányított tehenforgalmú rendszerek, az olasz robotos istállók 35%-ánál a Cargill specialista-szakemberei adnak tanácsot az optimális működés fenntartásához. Mint oly sok esetben, a takarmányozás kérdésében is a szakemberek tudása és hozzáállása jelenti a legfőbb különbséget a gyártók között.

Az elmúlt 25 év robotos tapasztalata rámutatott a technológia néhány előnyére: nagy mennyiségű adat áll rendelkezésre az állatokról, de azt meg kell tanulni jól kezelni és értelmezni; rugalmasabb időbeosztást tesz lehetővé: mód van a tevékenységlista, prioritások meghatározására, jobban szervezhetőek az egyedi és csoportos kezelések; az egyedi nyomkövetésből adódóan pontos és azonnali fejési adatok állnak rendelkezésünkre, fontos lett a riasztások elemzése, minősítése. Probléma vagy kezelési igény esetén (pl. kezdődő tőgygyulladás vagy ivarzás) a robot elkülönítő térbe választja le a teheneket.

Összességében a robotos istálló a hosszú távú tapasztalatok alapján a tehenek természetes viselkedését serkenti, magasabb komfortszintet, nyugodtabb életet biztosít a teheneknek, ennek velejárója pedig a magasabb termelés. A robotra való áttérés után a korábban kétszer fejt állományok 2,8 – 3,3× fordultak meg a robotban, ez a termelést 7-15%-kal emelte. De a tanulási folyamatot végig kell járni!

A magas beruházásigény miatt fontos a telepi szakembergárda megfelelő alapképzettsége és folyamatos képzése, valamint a kiszolgáló tanácsadók tudásának fejlesztése is.

Az olasz gyakorlat bemutatását követően a vezértéma kapta a főszerepet, a robotban való takarmányozás általános részleteibe *Mázsár Miklós* vezette be hallgatóságát. A klasszikus TMR ebben a rendszerben kevésbé működőképes, mert a robotba a tehenet nem kizárólag a tejleadással való megkönnyebbülésével, hanem az egyedi termelésnek megfelelő abraktakarmány-adag felvételének lehetőségével is be tudjuk csalogatni. Így alakult ki a PMR, amely egyfajta átlagtermelést kiszolgáló alptakarmány, melyhez a termelési szintnek megfelelő kiegészítő abrakmennyiséget a tehenek a robotban kapják meg.

A tőgynegyedenkénti fejés és az érzékelő rendszerek által nyújtott hatalmas adatmennyiség miatt az állatokat egyedi szinten virtuális csoportokba sorolhatjuk a csoporton belül pl. a laktációs napok száma szerint, de lehet ez a tejtermelés mértéke vagy akár az ellésszám is.

Csordás Botond már a robotban etetett táp 'finomságairól' beszélt, melynek összeállításánál a tehén igényei mellett a technológia követelményeinek is meg kell felelni. Teleptől függően egy vagy két, eltérő összetételű tápot is etethetnek, mely egy – általában külső – tartályból surrantócsövön át érkezik a robot etetővályújába. Fontos pl. a zsír aránya és mennyisége, mely nem lehet túl sok, mert ekkor nyáron beleolvad a toronyba vagy

*A hely, ahová
minden tehén
be akar jutni.*

POWEROBOT
Club

OPEN 24 HRS

PoweRobot:

fejőrobotra optimalizált, egyedi
takarmányozási programok a Cargilltől

Cargill®

Cargill Takarmány Zrt.
1134 Budapest, Váci út 37., Telefon: +36-1/236-4500
E-mail: vevoszolgalat@cargill.com

© 2019 Cargill, Incorporated. All Rights Reserved.

HAZAI SZERZŐINK

a robotba. A pelletméret és -szilárdság sem elhanyagolható, egyrészt el kell viselnie a szállítást, de porosan sem érkezhethet az állat elé.

Ügyelni kell a bendőacidózis elkerülésére, mert szélsőséges esetben (a példa egy olasz eredetű parmezán-típusú sajtot termelő tenyészet adagja, ahol csak széna etetése engedélyezett tömegtakarmányként) egy 50 liter napi tejet termelő tehén esetében a PMR tömegtakarmány az össz-takarmánynak csak 41%-át teszi ki, a maradék szükségletet pelletált kiegészítővel kell ellátni! Mindezt persze korrekt bendő pH mellett, amely szóda-bikarbónával már nem megoldható... Ha tehát egy tehén pl. három alkalommal kap a robottól fejési engedélyt, akkor a napi abrakadagot 3x7 perc alatt kell felvennie a neki megfelelő maximális termelés elérése érdekében... itt tehát több okból is pengeélen kell játszani, egyszerre több kihívásnak kell megfelelni. A jó takarmányadag kulcsa a már sok helyen sokat említett emészthető NDF-tartalom.

Tapasztalatok szerint a szabadforgalmú istállóban az állatok többször mennek az etetőasztalhoz, az alkalmankénti PMR-felvétel viszont az irányítottban magasabb.

Fabio Grassi értékes előadása inkább a tapasztalatokból adódó folyamatos problémafelvetés volt, ami a még tervezés előtt álló, robotos istállóban gondolkodó szakembereknek lényeges kérdéseket és ötleteket vázolt. Mindennek az alapja a jó tervezés

és a gondos előkészítés. Nem érdemes kapkodni, sok oldalról kell körüljárni a tervezés részleteit. Apróság, de fontos a lábfürösztés megoldása, a vakarókefék elhelyezése, a robotok előtti tér szabadon hagyása, a biztonságos kezelés, a munkahelyi életminőség kérdése, a padozat, az alomanyag használhatósága, a szellőzés, hűtés, a takarmányfeltöltés és pl. a tőgykezelések megoldásának lehetősége.

Oda kell figyelni a számtanra is. Egy robot 180 fejésre képes naponta, egy fejés átlagban 7 perc, egy robot egység 2600 kg tejet fejhet naponta. A 24 órába be kell számolnunk a rendszer atmoszájainak idejét is. Lesz olyan tehén, aki egy kis desszertért többször próbálkozik, ezzel időt vesz el a valós fejésre váró teheneinktől. Ezek alapján mennyire töltjük fel az istállót, hogyan takarmányozunk?

A szellőzés, az istállóklíma is sarkalatos kérdés: nagy melegben válságos lehet a robotfejés, mert az állat nem szívesen kel fel, ezért kevesebbet eszik, kevesebbet termel, ezért még kevesebbet eszik... motiválni kell a takarmány felvételére.

Sok apró kérdés, sok apró megoldás. Ezek olyan kérdések, melyek megoldásában sokat segíthetnek azok a szakemberek, akik mögött sok telep gyakorlata és sok év tapasztalata áll.

Sztakó István

ÁLLATTARTÓ TELEPEK CSÚSZÁSMENTESÍTÉSE BETONMARÁSSAL

A már meglévő betonfelületek marását, csúszásmentesítését végezzük, mellyel nagymértékben javítjuk az állatok életkörülményeit.

A szétcsúszások száma 90-100 %-al csökkenthető!

A marás költsége már néhány hónap alatt megtérülhet, kisebb telepek esetén akár egy állat megmentésével is!

A betonmarás speciális gépekkel történik, melyek méreteiknek köszönhetően az istállók bármely területén nagy hatékonysággal lehet dolgozni.

Az ország egész területén vállalunk munkát!

1000 Ft/m² egyirányú marás!

SZILÁGYI ZSOLT EV.

+36-20/34-71-427

szikla.23@freemail.hu

Referenciák:

Claessens Általános Mezőgazdasági Kft. - Somogyiszob, Segesd
Földesi Rákóczi Mezőgazdasági Zrt. - Földes
Szent István Egyetem tangazdasága - Hatvan-Nagygyombos
Génbank-Semex Hungary Kft. - Mezőhegyes
„HALADÁS PLUS” Mezőgazdasági Szolgáltató Kft. - Medgyesegyháza
Városföld Agrárgazdaság Zrt. - Városföld
VADAS Kft - Bőlmegyer
Hajdúböszörményi Béke Mezőgazdasági Kft. - Hajdúböszörmény
BOS BLEK - FARM Kft. - Berettyóújfalú

Butler Gold, az intelligens takarmányrendező

Sárkeresztesen, Turán, Magyarszéken és Ongán azért választották, mert

- csigával mozgat, így nem tömörít,
- a padozatba fúrt mágnesrudak alapján navigál,
- 2 óránként egyre beljebb haladva tol,
- 10"-os érintőképernyője magyar nyelvű,
- teljes távelérés, riasztás email-címre.

Kérjen helyszíni bemutatót, vagy próbálja ki 3 héten át!

A részletekről érdeklődjön kollégánknál a **+36 70 600 3664**-es telefonszámon!

www.stallprofi.hu/wasserbauer

Stallprofi

Istállótól a biogázig

DeLaval VMS™ V300 új, automatikus fejőrendszer

Kis Endre

regionális kereskedelmi termék értékesítési vezető, DeLaval Kft.

A tejtermelés bonyolult vállalkozás. Olyan rendszereket igényel, amelyek a lehető legegyszerűbben végzik el az akár nagyon bonyolult feladatokat is. Olyan rendszereket, amelyek a különböző folyamatok közötti kapcsolatokat úgy vezérlik, hogy mindig a több és jobb minőségű tej termelését és a tehenek egészségét tartják szem előtt. **A DeLaval VMS™ V300 használatával a tejtermelés még személyesebbé, pontosabbá és gazdaságosabbá válik.** A rendszer lehetővé teszi, hogy minden egyes telepet, gazdálkodót, tehenet, sőt tőgybimbót egyedileg tudjunk kezelni, valamint személyre tudjuk szabni a műveleteket az egyedi igények alapján, hogy jobb körülményeket tudjunk teremteni a gazdák, a dolgozók, a tehenek, a gazdaságok és a családok számára.

DeLaval InSight™ Kamerarendszer

- 99.8%-os felhelyezési arány
- 99%-os tőgyfertőtlenítés találati arány
- 10%-kal nagyobb teljesítmény
- Akár 50%-kal gyorsabb felhelyezési idő
- Nincs szükség a tőgybimbók helyzetének kézi betanítására

Amikor a DeLaval VMS™ V300 működését figyeljük, két dolog azonnal feltűnik. Mennyire nyugodtak a tehenek a fejőállásban és mennyire finoman, simán és gyorsan végzi a robotkar a tisztítás, előkészítés, felhelyezés és utófertőtlenítés ismétlődő műveleteit. Mindezt a DeLaval InSight™ technológia teszi lehetővé, amely az eddigi legfejlettebb TOF kamerát, hardvert és képfeldolgozó szoftvert integrálja egy összetett rendszerben, így **a kar sokkal gyorsabban, finomabban, pontosabban és hatékonyabban végzi az előkészítés, fejés és utófertőtlenítés műveleteit, mint bármikor ezelőtt.**

A DeLaval InSight™ kamerarendszer minden egyes fejésnél felméri és megtanulja minden egyes tehen tőgyalakulását és tőgybimbó elhelyezkedését. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy **már a tehen legelső robotba lépésekor sem szükséges a tőgybimbók helyzetének kézi betanítása**, a rendszer magától elvégzi azt. Így egyrészt a tehenek nyugodtabbak az állásban, másrészt jelentős munkaidő megtakarítás is elérhető.

DeLaval PureFlow™ Komplet tőgyelőkészítés

- Naponta több, mint 3500 kg tej
- VALÓDI tőgynegyed fejés 4 ICAR minősített tejmérővel
- Nincs elvesztegetett kiváló minőségű tej
- Kiváló higiénia

Ha a kiváló fejési folyamatra törekszik, akkor a DeLaval VMS™ V300 automatikus fejőrendszer a megoldás, amelynél mindig a fejés áll a középpontban.

Minden az előkészítésen múlik - a DeLaval PureFlow™ **nem csak tisztítja a tőgybimbókat, komplett előkészítést végez.** Az átlátszó előkészítő kehelyben figyelemmel kísérhetők a folyamatok:

minden egyes tőgybimbó tisztítása, stimulálása és előfejése a lehető legjobb tejleadási teljesítmény eléréséhez.

Az előfejt tejet és a tisztításhoz használt vizet teljesen elkülönítve kezeli, az nem érintkezhet a tartályba fejt tejjel. Az előkészítési folyamat paraméterei széleskörűen beállíthatók, és lehetséges tisztító szer használata is a kehelyben, amely hozzájárul a lehető legnagyobb fokú tisztasághoz a tőgybimbó előkészítés során. A fejés befejezése után az átfogó tisztítási műveletek részeként a DeLaval PureFlow™ kehelyt automatikusan kívül-belül kiöblíti és megtisztítja a VMS V300 rendszer.

DeLaval InControl™ Mobil támogatás

- Érintőképernyőről vagy mobiltelefonról / táblagépről vezérelhető
- Nem szükséges érintőképernyő
- Távoli elérés lehetséges
- Megfigyelő kamerák képe is megjeleníthető

A DeLaval InControl™ mobil támogatás egyfelől megkönnyíti a DeLaval VMS™ V300 vezérlését és ellenőrzését, másrésztől könnyen értelmezhető riportokat, elemzéseket és egyéb információkat szolgáltat a napi döntések meghozatalához.

A DeLaval InControl™ segítségével figyelemmel kísérhető a tehenek teljesítménye, megjeleníthetők a különböző statisztikák valamint a rendszer beállításait is el lehet végezni vele, ráadásul **az összes funkció bárholonnan, bármikor elérhető.** Az érintőképernyő, táblagép vagy mobiltelefon használatával a VMS V300 teljeskörűen vezérelhető, figyelemmel kísérhetők a napi rutinok és az egyedi tehen adatok és minden információ megosztható a gazdaság összes dolgozója között.

A DeLaval InControl™ használatával nem szükséges az érintőképernyő sem a robotokon! Elsőként használtunk érintőképernyőt az automatikus fejési rendszereknél, és most elsőként jutottunk olyan technológiai szintre, hogy el is tudjuk hagyni azt, ha partnerünk nem igényli!

A LEGJOBB DELAVAL FEJŐROBOT A LEGJOBB FINANSZÍROZÁSSAL

Az új DeLaval VMST™ V300 automatikus fejőrendszer most rendkívül kedvező lízing konstrukcióval érhető el.

Éves kamat*
0,99%

Akár
50%-kal
gyorsabb
felhelyezés**

VALÓDI
tőgynegyed
fejés

Tőgyfertőtlenítés
99%
találati arány**

3D
kamera-
és
képfeldolgozó
rendszer

10%-kal
nagyobb
teljesítmény**

99,8%
felhelyezési
arány**

Akár
több mint
3500kg
tej
naponta

Kisebb
munkaigény

Kiszámítható
költségek

* A fenti ajánlat kizárólag DeLaval VMST™ V300 automatikus fejőberendezés vásárlása, 5 év futamidejű lízingszerződés és 10% előleg befizetése esetén érvényes. Minden esetben kérje személyre szabott ajánlatunkat. Az információk tájékoztató jellegűek, kötelezettségvállalást nem jelentenek.

** Teszt és referencia telepek adatai alapján.

DeLaval VMST™ V300

Bővebb információért, kérjük forduljon a DeLaval értékesítési szakembereihez:

Mezei Mihály
+36 30 9902132
mihaly.mezei@delaval.com

Székely Zsolt
+36 30 9902135
zsolt.szekely@delaval.com

Szigriszt János
+36 30 9902133
janos.szigriszt@delaval.com

DeLaval VMS™ V300 – teljes körű áttekintés

BELÉPÉS – Az állásba lépéskor a tehenet azonosítja a rendszer és az állás hossza automatikusan a méretéhez igazodik. Az állás szélessége az állomány átlagos méretének megfelelően három lépésben beállítható a beszerelés során. Azonosítás után az **automatikus fejési engedély számító rendszer** dönti el, lehet-e fejni az adott egyedet a termelési szintjének és az előző fejés óta eltelt időnek megfelelően, figyelembe véve a laktációs napok számát is. Így előfordulhat, hogy ugyanabban a csoportban az egyik tehenet akár naponta négyszer is fejjük, míg egy másikat csak naponta kétszer. A fejési engedéllyel rendelkező tehenek az állásba lépve egyedileg számított abrak adagot kapnak. Ha nincs fejési engedély, a tehen nem kap takarmányt, és elhagyja az állást, hogy a következő tehen beléphessen.

ELŐKÉSZÍTÉS - A tejtartályba kerülő tej tisztasága elsőrendű fontosságú, így a VMS V300 **különálló kelyhet és vezetékrendszert használ a tögybimbók előkészítésére**. A felhelyezés után a DeLaval PureFlow™ előkészítő kehely víz és levegő egyedi kombinációjával megtisztítja a tögybimbókat, majd stimulációt és előfejtést végez. Opcionálisan **tögytisztító szer is adagolható**, amely még tisztább tögybimbókat és tiszta kelyhet eredményez. Az előfejt tejet és a tisztításhoz használt vizet teljesen elkülönítve kezeli, az nem érintkezhet a tartályba fejt kiváló minőségű tejjel. A tiszta, száraz tögybimbókra ezután felhelyezhetők a fejkelyhek. Az oxitocin termelés már elindult a stimuláció hatására, így a tejleadás zavartalanul történik. Az egyedülálló előkészítési folyamat **gyorsabb tejleadást és így rövidebb fejési időt jelent**, ami kiváló tögyegészséget eredményez.

FEJÉS – A DeLaval VMS™ V300 az egyetlen fejőrobot, amely **VALÓDI Tőgynegyed Fejést** végez a négy darab, ICAR által minősített tejmérő segítségével, így a fejés, állatjólét és termelékenység új dimenzióját teszi lehetővé. A VMS V300 folyamatosan figyeli a tehenek fejési teljesítményét és a pulzációt ennek megfelelően állítja. Az eredmény: gyorsabb és stresszmentesebb fejés, így **több fejés lehetséges naponta és rövidebb a várakozási idő** a tehenek számára.

Fejés alatt megtekinthetők a tejfolyás, a tejmenyiség, a vértartalom és a vezetőképesség adatai valamint a fejések gyakorisága is. Mindez tőgynegyedenként áll rendelkezésre, az előző fejések adataival összehasonlítva. A **DeLaval Tőgygyulladás Előrejelző Index szám (MDi)** pontos információkkal szolgál a tehen egészségi állapotáról, jelzi már a szubklinikai tőgygyulladásos eseteket is. A V300 minden egyes tehen minden egyes fejése során kiszámítja az MDi értékét és amennyiben szükséges riasztást ad és kiválogatja az egyedet kezelésre.

A fejlett modellszámító rendszer a négy tejmérőből származó valós tejfolyási adatokat felhasználva lehetővé teszi az **optimális időben végrehajtott kehelylevételt**, így védi az értékes és érzékeny tőgyek egészségi állapotát a túlfestéstől.

KILÉPÉS - A DeLaval InSight™ kamerarendszer kifinomult és pontos működése lehetővé teszi, hogy minden egyes tőgybimbót **precízen, a szükségleteknek megfelelően permetezzük be a tőgyfertőtlenítő szerrel**. Ezzel természetesen tőgyfertőtlenítő szert lehet megtakarítani, fontosabb azonban, hogy a jobb fedettség miatt **javul a tőgyegészség és a termelékenység**. A kar végén elhelyezett két szórófejjel akár két különböző szer is használható előfertőtlenítésre és utófertőtlenítésre.

A tejleválasztóból a tej csak a minőségi paraméterek (vér, vezetőképesség és MDi tőgygyulladás előrejelző index szám) ellenőrzése után kerülhet a tejtartályba. A felhasználó által beállított paramétereknek megfelelően **a tejet öt különböző helyre lehet továbbítani**: tejtartályba, kolosztrum gyűjtő sájtárba, elkülönítő sájtárba valamint 2 másik, egyéb célokra felhasználható sájtárba. A tehenek kilépése a belépéshez hasonló módon, a természetes mozgást utánozva enyhe szögben történik. A kapuk kialakítása szintén motiválja a teheneket, hogy minél gyorsabban elhagyják a fejőállást. A nehezebben kezelhető tehenekhez a kilépést motiváló eszköz használata áll rendelkezésre. Mivel a kilépés nem egyenesen történik, nincs szükség nagyobb helyre a VMS V300 előtt és kényelmes, gyors kilépést lehet megvalósítani kis helyterületen.

Igényeknek megfelelő tejhűtés

Az automatikus fejőrendszernek biztosítani kell a tej kiváló minőségének megőrzését a fejés után is. A DeLaval **tejfolyás által vezérelt hűtési rendszerével** biztosítható, hogy még kis tejmenyiség esetén is megfelelő legyen a tej hűtése a tartályban. A DeLaval VMS rendszer és a DeLaval tejhűtő tartályán található hűtésvezérlő kommunikál egymással. A VMS elküldi a tejszivattyú által a tartályba juttatott tej mennyiségi adatát a hűtésvezérlőnek, amely az aggregátokat annyi ideig működteti, ami az adott mennyiségű tej lehűtéséhez szükséges. Ezáltal még **kis tejmenyiségek esetén sincs lefagyás** a tartályban.

Teljes istálló rendszer

Az automatikus fejési rendszer sokkal több, mint csak egy robot. A megfelelően működő istálló alapvető fontosságú a VMS rendszer működéséhez. Évek hosszú tapasztalata alapján segítünk Önnek a lehető legjobban működő istálló megtervezésében, **legyen szó akár új, akár meglévő istállóról**. Komplet istállónk magában foglalja nemcsak a fejési rendszert, de az egyéb istálló berendezéseket, pihenőbokszoikat, kapukat, etetési rendszert, trágyaki-húzókat és a tehenkomfortot biztosító felszereléseket is.

Az egyedi **SSG Intelligens válogatókapuval** és a rugalmasan programozható szoftver opciókkal bármilyen tehenforgalmi rendszer megvalósítható, legyen szó akár szabad tehenforgalomról vagy

a lehető legjobb kihasználtságot biztosító, szabadalmazott **Milk First – Először Fejés** rendszerről. melynél a pihenőtér el van választva az etetőtértől és a robot elővárákózó terétől. A tehenek az etetőasztalt úgy tudják elérni, ha áthaladnak egy intelligens válogatókapun, amely attól függően, hogy mikor történt az utolsó fejés vagy kiválogatja őket fejésre vagy pedig tovább engedi őket az etetőasztalhoz.

Az irányított tehenforgalom használata esetén **elenyésző a fejőállásba kézzel terelendő tehenek száma**, amennyiben mégis van ilyen egyed, az nagy valószínűséggel lábvég problémával vagy tőgygyulladásal küszködik, így kevésbé mobil, mint egészséges társai.

Szerviz és szaktanácsadás

A VMS V300 fejőberendezés átlagosan 8,000 üzemórát működik évente. Mint minden modern, nagyteljesítményű berendezés, ez is **rendszeres szervizelést** igényel. A megelőző karbantartás évente három alkalommal történik, a DeLaval szerviz program előírásai szerint. A **minősített VMS V300 szerviztechnikusaink** tematikus képzésen vesznek részt a VMS V300 berendezés szervizeléséhez és **kizárólag eredeti** DeLaval alkatrészeket, kereskedelmi termékeket és mérőműszereket használnak.

Meghibásodás esetére a nap 24 órájában rendelkezésre áll telefonos **hibaelhárító hálózatunk**, és amennyiben távkapcsolattal nem oldható meg a hiba elhárítása, úgy a legrövidebb időn belül útnak indulnak, hogy a leállás minél rövidebb ideig tartson.

A DeLaval VMS™ V300 fejőrobot rendszer támogatását a **világ legnagyobb viszonteladói és szervizhálózata biztosítja**. A DeLaval termékskálája nem csak a fejéshez szükséges berendezéseket kínálja, hanem a tejtermeléshez szükséges eszközök tel-

jes palettáját nyújtja. Partnereink tehát biztosak lehetnek abban, hogy a számukra legmegfelelőbb berendezéseket használhatják és azokhoz a legjobb támogatást kapják

A DeLaval több fejőrendszert épített már a világon, mint bárki más, és még közel sincs vége!

A több mint 135 éves tapasztalat biztosítja, hogy amennyiben a DeLaval VMS™ V300 fejőrendszert választja, nem csak egy robotot kap, hanem egy olyan megoldást, amely teljeskörű választ ad az élelmiszerbiztonság, munkahatékonyság, jövedelmezőség és állatjóllét mai és jövőbeni kihívásaira.

A DeLaval VMS™ V300 automatikus fejőrendszer most rendkívül kedvező lízing konstrukcióval érhető el.

Az adatok teszt és referencia telepekről származnak. Az eredmények a telepi körülményektől függően változhatnak.

FUTÓMŰFELÚJÍTÁS

**PROFESSZIONÁLIS CSÜLÖKKÖRMÖZŐ
KALODÁK HOLLANDIÁBÓL
WOPA BV GYÁRTMÁNY**

**ÁTHAJTÓ JELLEGŰ KALODA
HORGANYZOTT VÁZSZERKEZETTEL
ÖNBIZTOSÍTÓ EMELŐ-RÖGZÍTŐKKEL
CE JELZÉssel, MUNKAVÉDELMI LEÍRÁSSAL.**

A kaloda alacsony küszöbvel gyártott, ez megkönnyíti az állat kivezetését. A hátulsó lábvégek felemelés után rögzíthetőek, a kaloda rúgásgátló funkcióval is ellátott.

**Dr. Lehoczky János
Leholand Kft.
6635 Szegvár, Kórógy u. 72.**

A FAJTAFÜGGETLEN GYORSSZERVIZ

**Tel/fax: 63/464-361
web: www.leholand.hu**

**Mobil: 30/9453-764
e-mail: leholand@leholand.hu**

Nem minden arany fénylik

A professzionális kolosztrumkezelés gazdasági előnyei

Írta: Hanne Skovsgaard Pedersen PhD, állatorvos, coloQuick International A/S
Fordította: Katonáné Stiller Krisztina, Inter-Mix Kft.

A kolosztrum ellenanyag-tartalma az üszőborjú későbbi tejtermelése szempontjából meghatározó tényező. A professzionális kolosztrum-kezelés bevezetése a telepeken nem igényel különösebb befektetést, de nefeledjük, hogy a borjú megfelelő indítására csak egy esélyünk van.

Hanne Skovsgaard Pedersen PhD állatorvosként végzett, nagyállatgyógyászat terén szerzett tapasztalattal és 10 év kutatói háttérrel. Célja az optimális borjúneveléshez kapcsolódó szakmai ismeretek bővítése és terjesztése.

A coloQuick International A/S céget a Calvex A/S tulajdonosai alapították 2015-ben. A cég kolosztrumkezelésre szolgáló eszközöket gyárt és mélyreható ismereteket biztosít. A borjú életének első óráira fókuszál a majdani minél hatékonyabb tejtermelés érdekében.

A kolosztrum a borjú életében a legfontosabb táplálék

Az üszőborjú genetikai potenciáljának kiaknázásához és az állományban jól teljesítő tehén felneveléséhez elengedhetetlen feltétel a megfelelő kolosztrum-menedzsment. A táplálóanyagokon kívül a kolosztrum többféle biológiailag aktív hatóanyagot is tartalmaz, beleértve az immunglobulinokat. Számos kísérletben igazolták, hogy a kolosztrumban lévő anyagok pozitív hatással vannak a borjú szervezetére, illetve a tehén későbbi életére.

A főcstejben lévő anyagok az aktív immunitás kialakításán kívül energiát és építőköveket biztosítanak a létfenntartáshoz, illetve növekedéshez. A biológiailag aktív hatóanyagok befolyásolják az anyagcserét és hormonelválasztást, emellett a fehérjeszintézis és sejtképződés serkentése révén támogatják a szövetek és szervek növekedését. A kolosztrum elősegíti a bélnyálkahártya fejlődését és az immunglobulinok, táplálóanyagok felszívódását, ezzel is pozitívan befolyásolva a borjú növekedését.

A borjú antitestek nélkül születik, ezért a kolosztrumban lévő ellenanyagok alkotják a születés utáni első hetekben a borjú védekező rendszerét, mielőtt beindulna a borjú saját immunglobulin termelése. A kolosztrum jelentős mértékben befolyásolja a borjú egészségét és testtömeg-gyarapodását a születést követő első hónapok során. Az erre irányuló kísérletek azt találták, hogy az optimális kolosztrum kezelés és a későbbi magasabb

tejhozam között közvetlen összefüggés van, a kolosztrum tőgyfejlődésre és későbbi tejhozamra gyakorolt pozitív hatásának köszönhetően.

Termelési és gazdasági hatások

A borjúkorban elszennvedett hasmenés vagy légzőszervi megbetegedés negatívan befolyásolja a későbbi tejhozamot, az egészségesen felnövő állat viszont a későbbiekben több tejet termel. A borjú jó teljesítménye azt jelenti, hogy korábban eléri az első termékenyítéshez és elléshez szükséges méretet és fejlettséget. A korábbi első termékenyítés mellé társuló hosszabb hasznos élettartam növeli a tehén élettéljesítményét és a telep gazdasági hasznát.

Az **1. táblázatban** 4 különböző forrásból származó kísérleti eredmények láthatók, amelyekben az optimális kolosztrum-kezelés becsült gazdasági előnyeit vizsgálták. A körülmények és a számítási módok eltérőek voltak, különböző termelési paramétereket vettek figyelembe és a számított nyereség is változó.

Mind a négy kísérletben jelentős gazdasági hasznot vártak az optimális kolosztrum-kezeléstől. A két legfontosabb tényező a hosszabb hasznos élettartam és a megnövekedett tejhozam volt. Az *M. Campos* által 2015-ben végzett számítás az első és második laktációban mért tejhozam növekedésén alapult, a laktációk számával korrigálva. Ezzel a módszerrel a többihez képest magasabb lett a kalkulált gazdasági haszon (243 EUR/tehén/év). Ha a tehén hasznos élettartama is megnövekszik, akkor ez a becslés valóságos lehet.

A PROFESSZIONÁLIS KOLOSZTRUM-KEZELÉS GAZDASÁGI ELŐNYEI

	USA	CANADA	DENMARK	DENMARK
ÉRTÉK (EUR):	Faber et al. 2005 ¹	Campes 2015 ²	Rasmussen et al. 2012 ³	SimHerd calculation ³ (2015-16-17-18)
Alacsonyabb elhullás		32	21 ¹	8
Kevesebb kezelés	9	9		
Üsző-utánpótlás költség-megtakarítás	33			
Alacsonyabb selejtezési arány		142		
Korábbi első ellés		124	35	
Magasabb tejhozam	103	243	112	87
Extra bevétel / tehén / év	145	560	188	95
Extra bevétel / 200 tehén / év	29 000	110 000	33 600	19 000

¹ Többlet nyereség: 0,19 EUR / kg tej

² coloQuick International A/S által végzett SimHerd modell szimuláció

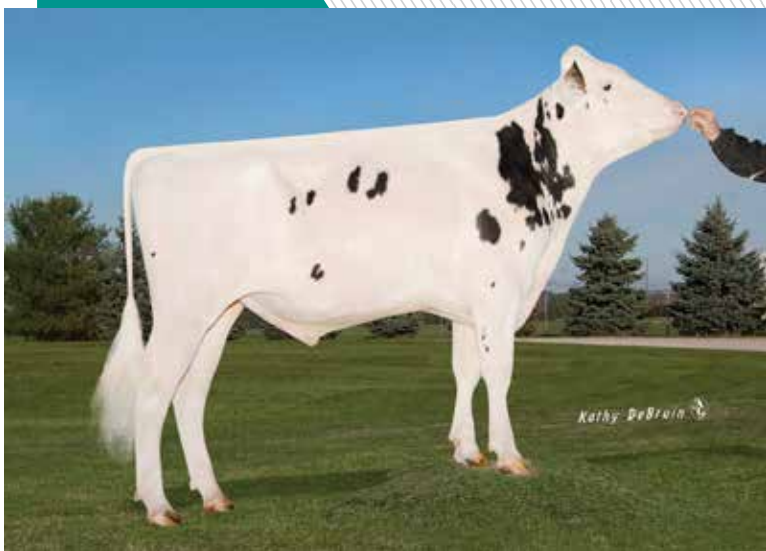
³ Az alacsonyabb mortalitásnak és kevesebb kezelési költségnek köszönhető összesített pénzügyi megtakarítás

Az optimális kolosztrum-kezelés a termelésben is sikereket eredményez

A szilárd szervezettel és hosszú élettartammal rendelkező tehenek bekerülése az állomány összetételét is megváltoztatja: több lesz a magas termelésű több laktációt megérő tehén, az átlag

FÓKUSZBAN A TELJESÍTMÉNY

1HO13849 PINE-TREE FRAZ **OBVIOUS**-ET KPLSZ: 33481

OBVIOUS megfelel az összes magas termelési igénynek: +1936 font tej mellett a magas beltartalmat is megtartja (Fehérje +65, Zsír +82). LNM\$ értéke +912.

A Frazzled-apaságú, Octoberfest anyai nagyapa háttérrel büszkélkedő bika kivételes minőségű tejet örökít (Szomatikus sejtszám +2.59).

OBVIOUS után hosszú élettartammal (PL +8.4) és jó tőggel rendelkező (Tőgykompozit +1.68) tehének várhatók.

MGD: S-S-I Moonry Myesha 9071-ET VG-85

Töltse le **GENEX DAIRY** bikakereső alkalmazásunkat!

Magyarországi forgalmazó:

INTER-MIX KFT

GENEX™

1172 Budapest, Rétifarkas u. 6. Tel.: +36-1-402-1010 e-mail: intermix@intermix.hu, www.intermix.hu

HAZAI SZERZŐINK

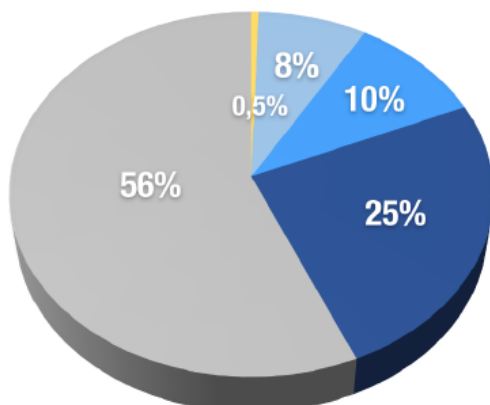
tejtermelés is emelkedni fog (2. táblázat). A tejelő állományba bekerülő magasabb szinten termelő tehenek 600 kg-mal is javíthatják az átlagos tejhozamot.

2. táblázat:

A telep termelési aránya a főcstejkezeléstől függően

ÉVES TEJHOZAM ÁTLAG	TEHÉN ÁLLOMÁNY ÖSSZETÉTELE	
	ELŐTTE KOLOSZTRUM-KEZELÉS OPTIMALIZÁLÁS	UTÁNA KOLOSZTRUM-KEZELÉS OPTIMALIZÁLÁS
8 000 kg	25%	15%
10 000 kg	35%	30%
12 000 kg	30%	40%
14 000 kg	10%	15%

A gazdasági többlethaszon mértékét abból a szemszögből is meg kell vizsgálni, hogy a kolosztrum-kezelés optimalizálásához szükséges befektetés az állomány szintjén minimális. A felnevelés költsége körülbelül 1350 EUR üszönként (Clausen 2014.), a professzionális kolosztrum-kezeléshez szükséges befektetés ennek mindössze 0,5%-a (1. ábra).

Termelési költségek megoszlása, utánpótlás üsző: EUR 1 400

■ TAKARMÁNY 56% (EUR 765)	■ MUNKA 8% (EUR 109)
■ FENNTARTÁSI KÖLTSÉGEK 25% (EUR 341)	■ KOLOSZTRUM 0.5% (EUR 7)
■ EGYÉB 10% (EUR 137)	

Összefoglalás

A borjú születésekor nem rendelkezik megfelelő immunrendszerrel, ezért az egészsége nagymértékben függ az első kolosztrumon keresztül megszerzett anyai antitestektől. A borjú életben maradásának egyik kulcsfontosságú tényezője a kolosztrumítás a megfelelő minőségben (IgG minimum 50 mg/ml), mennyiségben (4 liter holstein, 3 liter jersey borjú esetén), időben (lehetőleg 1 órán belül, 24 órán belül pedig további 2 liter) és higiéniával (összcsíraszám max. 100.000 cfu/ml, coliform csíraszám max. 10.000 cfu/ml). *cfu= colony forming units (telepalkotó egység).

A kolosztrumítással kapcsolatos egyik probléma az, hogy nem minden tehen ad megfelelő minőségű főcstejet. A másik gond az, hogy a borjaknak csak nagyon kis hányada kapja meg a megfelelő időben a szükséges mennyiségű kolosztrumot. A hagyományos módszerrel történő kolosztrumítás révén a borjak immunstátusza nagy szórást fog mutatni. A coloQuick rendszer alkalmazásával viszont ki tudunk alakítani egy ellenőrzött minőségű és mindig rendelkezésre álló kolosztrum-raktárat, amely az összes borjú számára egységesen magas szintű indulást biztosít. A rendszer alapja, hogy a kifejt kolosztrum minőségét ellenőrizni kell (pl. refraktométerrel: BRIX 22% jelent 50 g/liter IgG immunglobulin tartalmat). A jó minőségű főcstejet higiénikus tasakban és kazettában minél gyorsabban le kell hűteni, vagy kíméletesen, az immunglobulin-tartalmat megőrizve pasztörözni kell és ezután lehűteni. A kolosztrumot fagyasztoóban kell elhelyezni és tárolni.

A borjú születése után a borjú körüli teendők elvégzésének ideje alatt a kolosztrumot tartalmazó kazettát a vízfürdőbe kell helyezni. A coloQuick kiolvasztó egység 20 perc alatt az ellenanyag szintet lehető legnagyobb mértékben megőrző kíméletes eljárással teljes mértékben kiolvasztja és itatási hőmérsékletre melegíti a kolosztrumot. Ezután itatható a borjával a kolosztrum. A coloQuick rendszer zárt technológiája biztosítja a kolosztrum megfelelő minőségét és higiéniáját.

Az Inter-Mix Kft. teljes körű megoldás csomaggal áll partnereinek rendelkezésére a borjúnevelés terén. Nem csak kiemelkedő minőségű tejpótló tápszerekkel, hanem a legújabb generációs tejtaxival, borjú itató automatával, higiénikus kolosztrum kezelő rendszerrel, borjúházakkal, ketrecekkel, stb. is ellátjuk a tejelő telepeket. Az általunk forgalmazott gépekhez, berendezésekhez teljes körű szervíz hálózatot és alkatrész-ellátottságot biztosítunk.

Szakirodalom: <https://www.intermix.hu/coloquick.html>

A ColoQuick, rendszer és a Sprayfo borjú tejpótló tápszerek hivatalos magyarországi forgalmazója:

INTER-MIX KFT

1172 Budapest, Rétfarkas u. 6. Tel.: +36-1-402-10-10,
Fax: +36-1-402-10-11, e-mail: intermix@intermix.hu, www.intermix.hu

LIFE START
SETS LIFE PERFORMANCE

További információ: www.lifestartscience.com

Információ: www.intermix.hu Borjúnevelés menü Sprayfo

Komplett csomagok

LADYS-MANOR HURRICANE

USA 00 31 45285423 aAa 324165 K-Cn BB β -Cn A2/A2
KPLSZ: 34468

Humblenkind x Ladys-Manor Jedi Keisha VG-85
x Ladys-Manor Kboy Sashay EX-90 (Kingboy)
x Ladys-Manor Rd Sashay VG-85 (Supersire)

SEXED
AVAILABLE

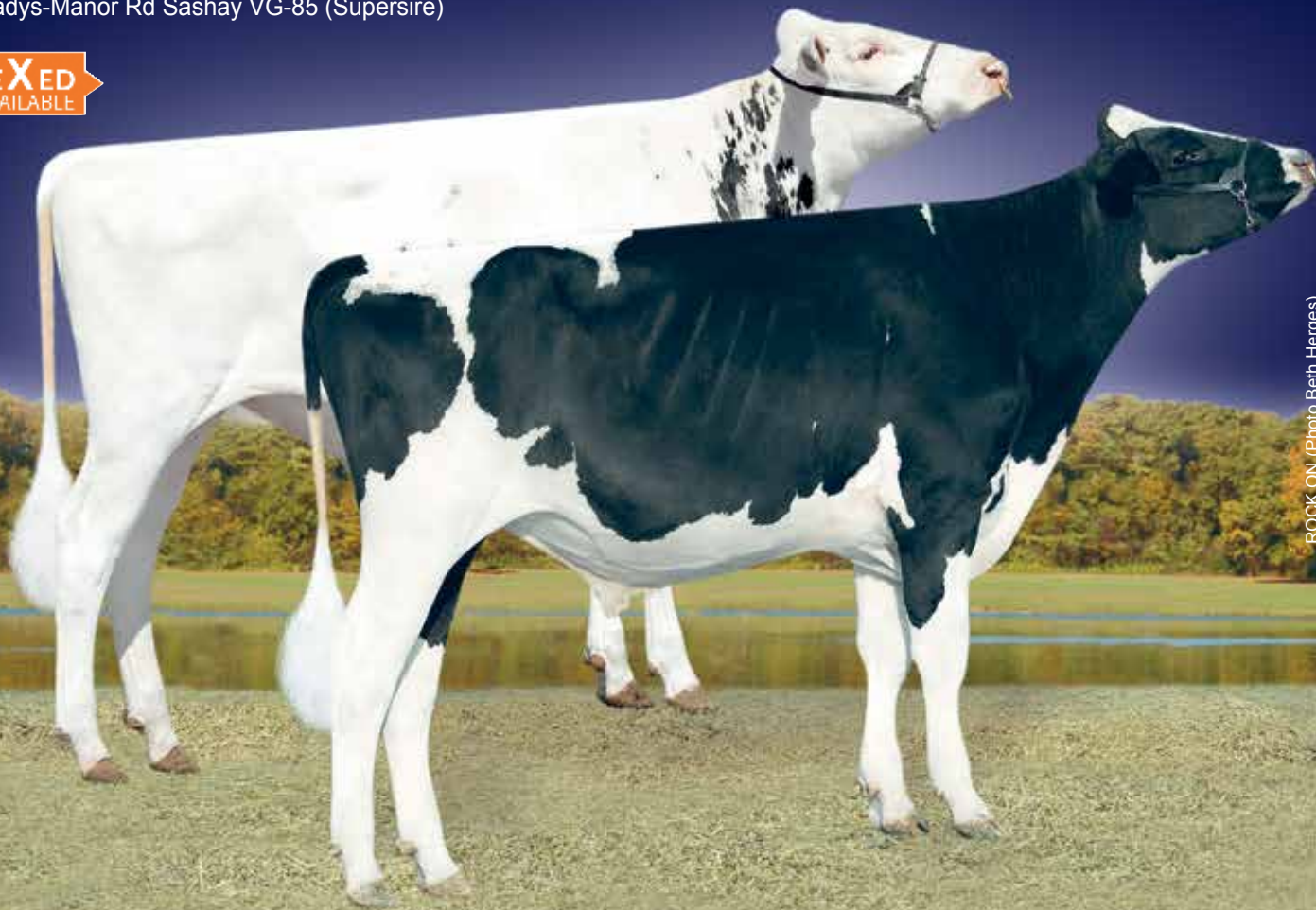
HURRICANE (Photo Beth Herges)

MATCREST ROCK ON

USA 00 31 40239448 aAa 234156 K-Cn BB β -Cn A1/A2
KPLSZ: 33973

Rockstar x T-Spruce Racer 8686 VG-85
x T-Spruce Day 7342 VH-86 x Mar-Bil Jeeves Genette

ROCK ON (Photo Beth Herges)

HURRICANE
ROCK ON

	RZG	RZE	Tőgy	Láb	RZN	RZS	RZR	RZM	Tej kg	Zsír %	Zsír kg	Fehérje %	Fehérje kg	Si.
	158	125	121	118	123	130	122	143	+1631	+0,03	+68	+0,01	+56	73 %
	TPI	PTAT	UDC	FLC	PL	SCS	DPR	NM	Milk lbs	Fat %	Fat lbs	Prot. %	Prot. lbs	Rel.
	2647	+2,18	+2,40	+1,82	+6,8	+2,59	+1,0	\$ 790	+1234	+0,06	+63	+0,05	+53	77 %
	RZG	RZE	Tőgy	Láb	RZN	RZS	RZR	RZM	Tej kg	Zsír %	Zsír kg	Fehérje %	Fehérje kg	Si.
	150	125	130	107	123	106	128	138	+1251	+0,15	+65	+0,04	+46	73 %
	TPI	PTAT	UDC	FLC	PL	SCS	DPR	NM	Milk lbs	Fat %	Fat lbs	Prot. %	Prot. lbs	Rel.
	2719	+2,17	+2,28	+1,27	+7,2	+2,83	+3,3	\$ 846	+1271	+0,08	+70	+0,05	+53	77 %

K-kazein: BB – Hosszú hasznos élettartam – Beltartalom javítás – Jó termelés
Jól vemhesülő lányok – Nagyszerű tőgyek – Jó lábak – Könnyű ellés

Kapcsolat

Masterrind Magyarország Kft.
Tel. +36 30 921 6022, +36 30 400 9856

masterind@masterind.hu
www.masterind.hu

SZARVASMARHA-TENYÉSZTÉS
MESTERFOKON

SEGÍTSÉG A BORJÚNEVELÉSBEN

KALBIMILCH tejpótlók

- ✓ Kalbimilch CM, Kalbivital Classic
- ✓ Erősíti az immunrendszert, mikronizált cinkoxid -MiZi- segít csökkenteni a hasmenés előfordulását
- ✓ Növeli a tömeggyarapodást
- ✓ Magas vitamintartalom, AMINO-trace és AKTIMAG hatóanyag: jobb felszívódású szerves kötésű mikroelemek és magnézium
- ✓ PROVITA LE hatóanyag segíti az optimális bélfloóra kialakulását, csökkenti a hasmenés előfordulását

KALBIVITAL paszta

- ✓ Életképesség növelése
- ✓ Immunglobulinok támogatják a kolosztrum hatását, specifikus védelem a leggyakoribb, hasmenést kiváltó kórokozókkal szemben (E. Coli törzsek, Rota- Coronavírusok, Cryptosporidiumok)
- ✓ PROVITA LE saját fejlesztésű hatóanyag; tejsavbaktériumtörzsek elnyomják a patogén mikroorganizmusokat, segítik az optimális bélfloóra kialakulását
- ✓ Paszta

Segítség a toxinok ellen

Schauma TX & Schaumalac Forte
– a toxinkötők

- ✓ Megköti az aflatoxint, és egyéb toxinokat ammóniát és más káros anyagokat
- ✓ Nem köti meg a tápláló összetevőket (vitaminok, ásványi anyagok, aminosavak, antibiotikumok stb)
- ✓ Javítja az emésztést, csökkenti a hasmenés előfordulását
- ✓ Támogatja az ellenállóképességet

SEGÍTSÉG AZ ÚJ TECHNOLÓGIÁKHOZ

Robotfejési szeminárium 2019.

december 5-én a nyugati,
december 6-án a keleti
ország részen. Minden, amit
a robotfejés technológiájáról,
kapcsolódó takarmányozási
kérdésekről tudni akart, több éves
gyakorlati tapasztalattal rendelkező
szakemberektől!

**A részvétel ingyenes,
előzetes bejelentkezéshez kötött!**
Részletek: info@schaumann.hu

GEA Monobox istállói fejőrobot

új fejezet az automatikus fejéstechnológiában
új perspektívák a tejtermelésben

GEA Dairy ProQ Automatikus fejőkarusszal

az automaikus fejés egyedülálló
nagyüzemi megoldása

BERUHÁZÁS ELŐTT ÁLL?

FORDULJON BIZALOMMAL SZAKEMBEREINKHEZ!

KIZÁRÓLAGOS MAGYARORSZÁGI IMPORTŐR ÉS SZERVIZ
+36 30 220 9574 | mc@milkcenter.hu | www.milkcenter.hu

Drewitt Bt.

Istállók csúszásmentesítése betonmarással

100%-os elégedettséggel

Már több mint 200 000 m² felmárt terület!

Előzze meg a szétcsúszásokat!

Rövid határidőre vállaljuk

Állattartó telepek betonpadozatának csúszásmentesítését.

Megtérülése:

Egyetlen kieső állat értéke magasabb lehet, mint a betonmarás költsége.

Új termék érkezett Magyarországra!!!

Itatószelep, mely nagy áteresztőképességű és el van látva egy fagymentesítő szerkezettel, mely csökkenti a szelep elfagyásának esélyét.

Dr. Dizseri András

Mobil: +36-30-93-95-051

Tel./Fax: +36-25-461-052

E-mail: dizseri@freemail.hu

Arnold Gábor

Mobil: +36-30-55-78-824

E-mail: gabor1002@gmail.com

Szabó Lajos

Mobil: +36-70-37-56-662

E-mail: lalesz32@gmail.com

www.Drewitt.hu